

ÅRSRAPPORT 2021

Innholdsfortegnelse

1. Forord	5
2. Innledende om Jusshjelpa i Nord-Norge	6
2.1 Historie	6
2.2 Formål.....	6
3. Organisasjon.....	7
3.1 Innledning.....	7
3.2 Organer og medarbeidere	7
3.2.1 Generalforsamling	7
3.2.2 Styret.....	7
3.2.3 Faggruppene.....	8
3.2.4 Faglig ansvarlig.....	8
3.2.5 Administrasjonen.....	8
3.2.6 Administrative komiteer	8
3.2.7 Medarbeiderne	9
3.3 Arbeidsformene ved Jusshjelpa i Nord-Norge.....	9
3.3.1 Innledning	9
3.3.2 Saksbehandling.....	10
3.3.3 Forskningsarbeid	11
3.3.4 Prosjektbasert arbeid og rettspolitikk	11
3.3.5 Rettsinformasjon	11
3.4 Kompetanse.....	12
3.4.1 Innledende bemerkninger.....	12
3.4.2 Grunnopplæring.....	12
3.4.3 Fagopplæring.....	12
3.4.4 Kurs om likestillings- og diskriminering	12
3.4.5 Det årlige arbeidsrettskurset.....	12
3.4.6 Fellesseminaret 2021 – likestilling og diskriminering.....	13
3.4.7 Andre aktiviteter.....	13
4. Faglig resultat for 2021	13
4.1 Innledning.....	13
4.2 Hvem henvender seg til Jusshjelpa i Nord-Norge?.....	14
4.2.1 Fylkesoversikt.....	14
4.2.2 Kommuneoversikt.....	15
4.2.3 Kjønn, alder, sivilstand og statsborgerskap.....	16
4.2.4 Yrkesstatus, utdanning, inntekt og gjeld	18
4.2.5 Befatning med andre rettshjelpere.....	20

4.2.6	<i>Hvordan klientene ble kjent med Jusshjelpa og hvordan de tok kontakt</i>	21
4.3	Rettsområder.....	22
4.3.1	<i>Hovedoversikt</i>	22
4.3.2	<i>Arbeidsrett</i>	23
4.3.3	<i>Barnereett</i>	23
4.3.4	<i>Ekteskapsrett</i>	24
4.3.5	<i>Fengselsrett</i>	24
4.3.6	<i>Gjeldsrett</i>	25
4.3.7	<i>Husleierett</i>	25
4.3.8	<i>Samboerforhold</i>	26
4.3.9	<i>Sosial- og helserett</i>	26
4.3.10	<i>Trygd- og pensjonsrett</i>	26
4.3.11	<i>Utlendingsrett</i>	27
4.3.12	<i>Annet</i>	27
4.4	Oppsøkende virksomhet	28
4.4.1	<i>Innledning</i>	28
4.4.2	<i>Oversikt over eksterne saksinntaksturer i Nord-Norge</i>	28
4.4.3	<i>Konsekvenser av covid-19</i>	29
5.	Prosjektarbeid, forskning og utdanning	30
5.1	<i>Innledning</i>	30
5.2	<i>Organiseringen av prosjektbasert arbeid</i>	30
5.3	<i>Rettsinformasjon</i>	30
5.3.1	<i>Innledning</i>	30
5.3.2	<i>Foredrag om husleierett og arbeidsrett</i>	30
5.3.3	<i>Artikler</i>	31
5.3.4	<i>Brosjyrer og informasjonsmateriell</i>	31
5.3.5	<i>Demokratiskolen</i>	31
5.4	<i>Rettspolitisk arbeid</i>	31
5.4.1	<i>Innledning</i>	31
5.4.2	<i>Høringsuttalelser</i>	31
5.4.3	<i>Deltakelse i Trygdekoordineringsutvalget</i>	32
5.5	<i>Annet prosjektarbeid</i>	32
5.5.1	<i>Prosjektuker våren og høsten 2021</i>	32
5.5.2	<i>Vold som nytt innsatsfelt ved Jusshjelpa i Nord-Norge</i>	32
5.6	<i>Utdanning</i>	32
5.6.1	<i>Relevant arbeidserfaring og Jusshjelpa som praksisplass</i>	32
5.6.2	<i>Spesialfaget Rettshjelp I</i>	33
5.7	<i>Forskning</i>	33

1. Drift og økonomi.....	33
1.1 Driftsrute	33
1.2 Økonomi	33
1.2.1 Innledning	33
1.2.2 Regnskap 2021	35
1.2.3 Merknader til postene	36
1.2.4 Oppsummerende om regnskapet for 2021.....	37
1.3 Arbeidstimer ved Jusshjelpa i Nord-Norge i 2021	38
2. Medarbeidere og engasjerte ved Jusshjelpa i Nord-Norge i 2021	39
2.1 Administrasjonen.....	39
2.2 Faglig ansvarlige	39
2.3 Eksterne styremedlemmer	39
2.4 Studentmedarbeidere	39

1. Forord

Rapporten skal gi et overordnet innblikk i Jusshjelpa i Nord-Norges virksomhet i 2021.

Den er ment både for internt og eksternt bruk.

Vi benytter rapporten i søknader om støtte, og distribuerer den til enkeltpersoner, organisasjoner, offentlige organer og andre som har interesse av å lese om tiltaket. Statistikken i rapporten viser hvilke typer saker vi jobber mest med, og hvem klientgruppen vår er.

Takk til alle ansatte, samarbeidspartnere og økonomiske bidragsytere som har muliggjort Jusshjelpa i Nord-Norges arbeid i 2021.

Tromsø, mars 2022

Ingvild Schwenke Jensen

daglig leder

2. Innledende om Jusshjelpa i Nord-Norge

2.1 Historie

Jusshjelpa i Nord-Norge ble stiftet høsten 1986, på et seminar i Skibotn. Initiativet kom fra tjue jusstudenter ved Universitetet i Tromsø. Daværende daglig leder og faglig ansvarlig for Jussbuss i Oslo var til stede, til støtte og inspirasjon. Etter en prosjekteringsfase på halvannet år fikk tiltaket tillatelse til å starte drifta i januar 1988, i medhold av domstolloven § 218 andre ledd nummer 3.

I 2021 kunne Jusshjelpa i Nord-Norge se tilbake på 33 års drift. Årene med rettshjelpsvirksomhet har gjort Jusshjelpa til en veletablert og betydelig bidragsyter innen rettshjelpstilbudet i landsdelen.

2.2 Formål

Jusshjelpa i Nord-Norges overordnede formål kommer frem av vedtektene § 1 som lyder:

«Målsetningen til Jusshjelpa i Nord-Norge er å bedre rettshjelpstilbudet i Nord-Norge.

Jusshjelpa skal ha en sosial profil og gi gratis rettshjelp til dem som har størst behov for det.

Foreningens virksomhet fordeles mellom saksbehandling, forskning, utdanning og prosjektbasert arbeid som har til hensikt å bedre rettssikkerheten for våre målgrupper.»

Vi etterlever vårt formål først og fremst igjennom å gi rettshjelp til privatpersoner i enkeltsaker. Vi prioriterer klienter som har et velferdsmessig behov, og saker hvor klienten ikke har mulighet til å skaffe seg annen bistand.

Eksempelvis på grunn av klientens økonomiske situasjon eller der den juridiske problemstillingen faller utenfor det den offentlige rettshjelpsordningen dekker. Vi vektlegger hvor viktig hjelpen vår vil være og hvilken betydning det vil ha for klienten å få bistand i saken. Eksempler på saker som ofte er av stor velferdsmessig betydning, er de som angår arbeid, bolig, familie, vilkår for soning, gjeldsproblematikk, sosiale ytelser og trygdeytelser. Jusshjelpas prioriterte rettsområder gjenspeiler blant annet disse områdene.

Vi forsøker også å gi råd til dem som tar kontakt med en sak utenom de prioriterte saksområdene våre. Forutsetningen er at vi har kapasitet og nødvendig kompetanse. I saker som faller utenfor våre kjerneområder blir hjelpen oftest begrenset til svar på helt enkle spørsmål eller henvisning til andre instanser som kan hjelpe. En liten innsats fra oss er ofte av stor verdi for dem som tar kontakt.

Bakgrunnen for at prosjektbasert arbeid også er formålsfestet, er å anerkjenne viktigheten av alt arbeidet vi gjør som ikke er saksbehandling. Prosjektarbeidet kan være i form av rettsinformativ innsats og tidvis noe rettspolitisk virksomhet. Felles for alt av prosjektbasert arbeid er at vi ønsker å bedre rettssikkerheten for våre målgrupper på et mer overordnet plan.

Jusshjelpa er også til dels en utdanningsinstitusjon. Gjennom arbeidet ved tiltaket får studentmedarbeiderne et unikt perspektiv på praktisk juridisk arbeid. Klientenes behov og jussen står i fokus, da medarbeiderne ikke trenger å hefte seg ved rene bedriftsøkonomiske hensyn. Arbeidet gir studentene faglig utbytte og verdifulle erfaringer, som de tar med seg videre som jurister i framtiden.

3. Organisasjon

3.1 Innledning

Organisasjonsstrukturen bygger på et system med generalforsamling, styre, daglig leder og tre faggrupper. Studentmedarbeiderne har stor innflytelse på driften, fordi samtlige har stemmerett på generalforsamlingen og medarbeiderrepresentantene utgjør flertallet i styret.

Faggruppene står for kjernevirksomheten ved Jusshjelpa i Nord-Norge. Det faglige ansvaret ivaretas av de som til enhver tid er oppnevnt som faglig ansvarlige fra Det juridiske fakultet. Daglig leder og kontormedarbeider utgjør administrasjonen, i tillegg til at studentmedarbeiderne bidrar gjennom arbeid i administrative komiteer og eventuelle ad hoc-grupper der det er et behov.

Ellers er Jusshjelpa i Nord-Norge organisatorisk sett en avdeling tilhørende ved Det juridiske fakultet ved UiT Norges arktiske universitet (UiT).

3.2 Organer og medarbeidere

3.2.1 Generalforsamling

Generalforsamlingen er organisasjonens øverste organ med den høyeste beslutningsmyndighet. Den legger hovedføringer for driften. Det avholdes generalforsamling to ganger årlig, mot slutten av hvert semester. Alle ansatte og styremedlemmene har stemmerett og møteplikt på generalforsamlingen. Generalforsamlingen velger det til enhver tid sittende styret.

3.2.2 Styret

Styret har fullmakt fra generalforsamlingen som den øverste administrative ledelsen av Jusshjelpa mellom generalforsamlingene. Styrets oppgave er å planlegge og styre arbeidet ved Jusshjelpa, primært på et strategisk og overordnet plan, men ved behov også i konkrete saker.

Styret består av tre studentmedarbeidere fra Jusshjelpa i Nord-Norge, én representant fra Det juridiske fakultet ved UiT Norges arktiske universitet og én ekstern representant. Det er i tillegg én vararepresentant for studentmedarbeiderne. Vararepresentanten har møterett og talerett, men kun stemmerett når den møter i en av de faste representantenes sted. Styret konstituerer seg selv. Alle medarbeiderne ved Jusshjelpa har forslagsrett for styret. Daglig leder har møteplikt og talerett, men ikke stemmerett på styremøtene. Styret har instruksjonsrett overfor daglig leder.

Styremøter avholdes ved behov, normalt én gang per måned i ordinære driftsperioder.

Styret våren 2021

Hilde Killerud Ødegård, styreleder

Ketil Målbakken, nestleder

Daniel Jensen, styremedlem

Linn Birgitte Njuolla Eliassen, varamedlem

Advokat Stefan Amlie, styremedlem (ekstern representant)

Rådgiver Haakon Rognsaa Arnesen, styremedlem (representant fra Det juridiske fakultet)

Styret høsten 2021

Ketil Målbakken, styreleder

Brit Bjordal, nestleder

Daniel Jensen, styremedlem

Kristin Pernille Hoff, varamedlem

Advokat Stefan Amlie, styremedlem (ekstern representant)

Rådgiver Lene Emilie Øye, styremedlem (representant fra Det juridiske fakultet)

3.2.3 Faggruppene

Medarbeiderne ved Jusshjelpa i Nord-Norge var i 2021 fordelt over tre spesialiserte faggrupper:

Gruppe 1: Fengselsrett, sosialrett, husleierett og gjeldsrett

Gruppe 2: Trygderett, arbeidsrett og barnerett

Gruppe 3: Ekteskapsrett, samboerforhold og utlendingsrett

Alle gruppene arbeider i tillegg med ulike saker innen pengekrav.

3.2.4 Faglig ansvarlig

Forankringen og den faglige tilknytningen til Det juridiske fakultet ved UiT Norges arktiske universitet er et vilkår for at vi skal få drive med rettshjelpsvirksomhet i henhold til domstoloven § 218, annet ledd, nummer 3. Den faglige tilknytningen blir i det daglige ivaretatt ved at tre vitenskapelige ansatte fra fakultetet har et særskilt, faglig ansvar ved Jusshjelpa i Nord-Norge. De har ansvar for hver sin faggruppe, og deltar rutinemessig på enkelte møter, samt bistår med veiledning i enkeltsaker ved behov.

3.2.5 Administrasjonen

Den administrative drifta tas hånd om av daglig leder, assistert av kontormedarbeider. Begge er organisatorisk sett faste ansatte ved Det juridiske fakultet, UiT Norges arktiske universitet.

Daglig leders arbeidsområde er strategisk og økonomisk planlegging, administrasjon og koordinering av drift og aktiviteter ved tiltaket. Daglig leder har også personalansvar for samtlige ansatte og representerer Jusshjelpa utad der det er naturlig. Styrets vedtak skal følges opp av daglig leder, som også skal holde styret løpende orientert om sitt arbeid.

Kontormedarbeider bistår daglig leder med administrative gjøremål. Herunder saksinntak, statistikkarbeid, betjening av sentralbordet og forefallende kontorarbeid. Kontormedarbeider er helt uunnværlig for å kunne ha et godt servicenivå for både klienter og medarbeidere.

3.2.6 Administrative komiteer

Hvert semester blir det satt ulike administrative komiteer bestående av studentmedarbeiderne.

Normalt er hver faggruppe representert i alle komiteer. Formålet med komiteene er å bistå administrasjonen, og sikre at medarbeiderne får innflytelse i den daglige drifta.

Følgende administrative komiteer har eksistert i 2021:

Eksternkomiteen

Komiteen har ansvar for å planlegge all oppsøkende virksomhet. De setter opp reisepan, og forleder ansvar for turene mellom medarbeiderne. I tillegg til, og uavhengig av det nevnte, har komiteen også ansvar for den interne evalueringen ved tiltaket hvert semester.

Ansettelseskomiteen

Komiteen har ansvar for rekruttering og ansettelse av nye studentmedarbeidere. I 2021 ble det, som normalt, ansatt to nye kull.

Opplæringskomiteen

Komiteen har ansvar for å planlegge den faglige opplæringen av nye medarbeidere. I 2021 var det opplæring for to nye kull.

Prosjektgruppa

Gruppa har det overordnede ansvaret for prosjektbasert arbeid. Mandat og virkeområde for gruppa fremgår av interne instruksjoner.

Promoteringsgruppa

Gruppa har et løpende ansvar for vår synlighet utad. De håndterer våre profiler i sosiale media, foreslår og distribuerer profileringsmateriell og har rekrutteringskampanjer i samarbeid med ansettelseskomiteen.

Sosialkomiteen

Komiteen ivaretar et godt arbeidsmiljø på arbeidsplassen gjennom planlegging av sosiale arrangementer. Arbeidet i komiteen har vært utfordrende to år på rad, men komiteen har klart å tilpasse seg situasjonen og fått til flere smittevennlige arrangementer i løpet av 2021.

Voldsutvalget

Jusshjelpa i Nord-Norge tok, i 2020, inn vold som et nytt innsatsfelt. Voldsutvalget har ansvar for å utrede interne retningslinjer, skaffe eksterne samarbeidspartnere og foredragsholdere, og øke synligheten vår for klientgruppen.

3.2.7 Medarbeiderne

Medarbeiderne er i hovedsak viderekommende jusstudenter som minimum kvalifiserer for tredje avdeling ved Det juridiske fakultet, UiT. Unntakene er daglig leder, som har master i rettsvitenskap og er utdannet jurist ved UiT, samt kontormedarbeideren som har lang erfaring som advokatsekretær. Daglig leder og kontormedarbeider er faste ansatte i 100 % stillinger.

Våren 2021 var det 21, og på høsten var det 25 studentmedarbeidere ved tiltaket. Det ansettes nye hvert semester, samtidig som andre avslutter sine engasjement. Ansettelsene gjøres på bakgrunn av dokumenterte søknader og intervjuer. Personlig egnethet for jobben tillegges stor vekt.

Studentmedarbeiderne ansettes for en tidsbestemt periode, normalt tre semestre. Forpliktende stillingsprosenten utgjør 56 % og lønnen 40 % de første to semestrene. Disse to semestrene arbeider medarbeiderne hovedsakelig med saksbehandling innenfor fagområdene i gruppa de tilhører. Det siste semesteret går både stillingsprosent og lønn ned til 20 %. Medarbeiderne er da gruppeledere, utgjør det faglige tyngdepunktet og har i stor grad en kvalitetssikrende rolle.

Utover den lønnede stillingsprosenten nedlegger medarbeiderne mye ulønnet arbeid, tidvis det dobbelte av det de får betalt for.

3.3 Arbeidsformene ved Jusshjelpa i Nord-Norge

3.3.1 Innledning

Formålet om å bedre rettshjelpstilbudet i Nord-Norge ivaretas gjennom forskjellige arbeidsformer, som konkret saksbehandling, rettsinformasjon, forsknings- og utredningsarbeid, prosjektbasert arbeid og noe rettspolitisk virksomhet. Vi vil i de følgende avsnittene redegjøre kort for generelle trekk ved

de forskjellige arbeidsformene. I rapportens del 4 og 5 fremkommer henholdsvis omfanget av saksbehandlingen og de øvrige aktivitetene i 2021.

3.3.2 Saksbehandling

Saksbehandlingen er kjernevirksomheten vår. Der kan vi yte direkte hjelp til de som tar kontakt med oss for juridisk bistand. I korte trekk innebærer den veiledning, konkret juridisk rådgivning og representasjon i enkeltsaker.

Saksbehandlerne ruller internt på ansvaret for de nye henvendelsene som kommer inn. Hver saksbehandler har normalt saksinntak én dag per uke, og rekker på den måten å sette seg godt inn i sakene sine og ha god fremdrift, før nye saker kommer inn.

Kvalitetssikringsrutiner

Siden alle saksbehandlerne er studenter, stiller vi strenge krav til kvalitetssikring av saksbehandlingen internt, både for å sikre en forsvarlig drift, men også for å gi medarbeiderne trygge rammer for arbeidet. Av sentral betydning er gruppebehandlingen av hver enkelt sak. Hver henvendelse legges til en bestemt saksbehandler. Vedkommende har ansvaret for å utrede sakens faktiske og juridiske sider, herunder definere problemstillingen. Saksbehandleren utarbeider et løsningsforslag og forslag til strategi i saken, som legges frem for faggruppa.

Faggruppen i fellesskap avgjør om en sak skal tas inn til behandling, eller om den skal henvises til en annen instans, eventuelt avvises hvis noe tilsier det. Ved disse vurderingene er vårt sosiale formål sentralt og intern instruks for inntak av saker følges. Alle resonnementer, vurderinger, hjemler, valg av strategi med videre er gjenstand for overprøving i gruppa. Flertallet må gi sin godkjenning før klienten kan få svar eller videre bistand. I løpet av hvert gruppemøte skrives det referat over progresjonen i hver enkelt sak, herunder hvilke beslutninger som gjøres av faggruppen. Slik holder gruppen løpende oversikt og kontroll.

I spesielt vanskelige saker går saksbehandleren i dialog faglig ansvarlig eller andre faglige ressurser.

Hjelp til selvhjelp

Prinsippet om hjelp til selvhjelp følges så langt det er godt nok til å gi klientene den hjelpen de trenger. Mange henvendelser er av relativt enkel karakter. Det kan være klienter som selv kan ivareta sine rettigheter hvis de bare får litt veiledning, eventuelt informasjon om gjeldende rett eller fremgangsmåten på et spesielt område.

Vi har et stort utvalg av brosjyrer og annet standardmateriell tilgjengelig. Dette sendes ut til klienter dersom vi ser at det kan hjelpe. Ved utsendelse av slikt materiell tilbyr vi alltid klienten å ta kontakt igjen, hvis han eller hun ikke opplever å finne tilstrekkelig veiledning i det tilsendte materialet.

Når saken overlates til håndtering hos klienten selv, i større eller mindre grad, får vedkommende et tettere forhold til både problemet og løsningen. Dette blir ikke like effektivt dersom vi gjør hele jobben for klienten. At klienten selv er engasjert og motivert for å komme til en løsning, er ofte av avgjørende betydning for at en sak skal føre frem og gi et varig godt resultat. Klienten settes da også bedre i stand til å ivareta egne interesser i fremtiden.

Denne måten å arbeide på frigjør dessuten tid for saksbehandlerne til å hjelpe flere, i tillegg til å kunne gjøre en mer omfattende innsats i de sakene der vår bistand er mer nødvendig.

Partsrepresentasjon

I noen saker trer vi også inn som partsrepresentant for klienten. Eksempelvis der det dreier seg om store og sammensatte saker, uklar juss, sterke motparter eller andre årsaker til at klienten ikke ønsker

eller evner å håndtere saken selv. All korrespondanse i saken går da via vårt kontor og alt vi foretar oss utad blir klarert med klienten på forhånd.

Partsrepresentasjon kan være en omfattende og ressurskrevende jobb. I vurderingen av om vi skal ta steget inn som partsrepresentant, tar vi blant annet hensyn til hvilket rettsområde saken gjelder, sakens betydning for klienten, vedkommende sine egne forutsetninger og ressurser samt om vi har tilstrekkelig kapasitet. Ikke alle ønsker om representasjon kan imøtekommes fra vår side.

Jusshjelpa i Nord-Norge har i utgangspunktet kun kompetanse til å representere klienter til og med behandling i forliksrådet. Der saken utvikler seg slik at den må behandles i høyere rettsinstanser, blir klienten derfor normalt henvist videre til advokat.

Henvisnings- og avvisningssaker

Noen av henvendelsene vi mottar ser vi oss nødt til å henvise videre fordi de ikke sorterer innenfor våre fagområder. Vi henviser også henvendelser dersom klienten tar kontakt først når saken er klar for tingretten. Mange henvendelser henvises også direkte til andre instanser, eksempelvis når forvaltningsorganer har veiledningsplikt, der klienten fyller vilkårene for fri rettshjelp, har tilgang på rettshjelp gjennom forsikring, fagforening eller lignende. Vi ser at også henvisninger ofte er av stor verdi, da mange i første omgang kan være godt hjulpet bare med å vises til riktig instans.

3.3.3 Forskningsarbeid

Forsknings- og utredningsarbeidet innebærer i hovedsak systematisering og synliggjøring av juridiske og sosiale problemstillinger som går igjen hos våre klientgrupper. Med den innsikten vi får gjennom saksbehandlingen, er vi i mange tilfeller i stand til å påvise sammenhenger mellom gjentakende problemstillinger og svakheter i gjeldende rett.

Eksempler på mer konkrete utrednings- og forskningsprosjekter kan være spørreundersøkelser av ulik art. Vi samler betydelige mengder statistiske data fra våre klienter, som kan analyseres med tanke på hvilke juridiske problemstillinger som går igjen innen aldersgruppe, kjønn, yrkesstatus, utdanningsnivå, forhold rundt inntekt og gjeldsbyrde, geografisk tilhørighet med videre.

Studentmedarbeiderne har også mulighet til å skrive masteravhandling i ansettelsestiden, eller i forlengelse av sine engasjement. Flere oppdager aktuelle masteremner i løpet av ansettelsestiden. Tidsaktuelle problemstillinger og reelle eksempler gir et godt grunnlag for en spennende avhandling.

3.3.4 Prosjektbasert arbeid og rettspolitikk

På noen områder ser vi at gjeldende rett eller praksis ikke virker etter sin hensikt, eller at den gjentatte ganger genererer problemer for gruppen den berører. Da er det naturlig at vi bruker kunnskapen vi tilegner oss gjennom saksbehandlingen til å forsøke på å få til en endring av gjeldende rett eller praksis. Gjennom prosjektbasert eller rettspolitisk arbeid jobber vi på et overordnet plan, med hensikt om hjelpe langt flere enn det er mulig å gjøre gjennom symptombehandling i enkeltsaker. Prosjektarbeid er ansett for å være like viktig som ordinær saksbehandling, selv om arbeidet målt i arbeidstimer er av et betydelig mindre omfang sammenlignet med saksbehandling.

Det prosjektbaserte og rettspolitiske arbeidet varierer i art og omfang. Se årsrapportens del 5 for omtale av vårt prosjektbaserte arbeid i 2021.

3.3.5 Rettsinformasjon

Generell rettsinformasjon er en betydelig andel av arbeidet som gjøres ved Jusshjelpa i Nord-Norge. Det gjøres til dels som ledd i den daglige virksomheten og delvis som prosjektbasert arbeid. Prosjekter kan være produksjon av artikler, utforming av brosjyrer, informasjonsmøter eller foredrag på steder

der vi treffer målgruppene våre. Den løpende saksbehandlingen gir oss solid innsikt i «hvor skoen trykker» innenfor de enkelte fagområdene. Det kan vi utnytte til målgruppens fordel, når vi utarbeider og gir rettsinformasjon. Se utdypende om vårt rettsinformative arbeid i rapportens del 5.

3.4 Kompetanse

3.4.1 Innledende bemerkninger

Jusshjelpa i Nord-Norge legger stor vekt på at medarbeiderne får grundig opplæring og oppfølging både ved tiltredelse og gjennom hele ansettelsesforholdet. Våre saksbehandlere må sette seg inn i lov om fri rettshjelp, utlendingsrett, gjeldsrett, fengselsrett med videre. Dette er rettsområder som studiet i liten eller ingen grad berører. Rettshjelpsarbeid forutsetter dessuten gode saksbehandlingsrutiner, samt at saksbehandlerne evner å møte og behandle klienter på en god måte.

Vi vil kort omtale vår grunnleggende opplæring og noe av våre mer sporadiske aktiviteter innen kompetanseheving i dette avsnittet om kompetanse. Hva angår kompetanse viser vi også til avsnittet om spesialfaget *Rettshjelp I*, i rapportens del 5.

3.4.2 Grunnopplæring

Alle nyansatte ved tiltaket gjennomgår en obligatorisk og nødvendig grunnopplæring. Den gis av daglig leder, kontormedarbeider, styreleder samt viderekomne medarbeidere og omhandler hovedsakelig Jusshjelpas organisasjon, historie, sosiale profil og ideologiske bakgrunn, grunnprinsipper for saksbehandling, herunder klientkontakt, etiske regler, taushetsplikt m.m., generelle kontor- og saksbehandlingsrutiner, arbeidsmetoder i faggruppene, håndtering av saksbehandlingsprogrammet Advisor og andre systemer ved tiltaket, alternativ konfliktløsning og innføring i mulighetene som ligger i prosjektbasert arbeid og rettspolitisk initiativ.

I tillegg til dette, skjer det i stor grad en kompetanseoverføring innad i faggruppene, ved at tidligere medarbeiderne deler erfaringer, faglige så vel som praktiske og rutinemessige.

3.4.3 Fagopplæring

Nyansatte gjennomgår et faglig opplæringsprogram, med foredrag og praktiske oppgaver knyttet til de prioriterte fagområdene ved Jusshjelpa i Nord-Norge. Opplæringen foregår i en fire-femukers periode etter tiltredelse. Hvert tema har et omfang på en til fire timer. Fagopplæringen forestås av eksterne, og noe av nåværende eller tidligere medarbeidere. I 2021 hadde vi ekstern opplæring innen forvaltningsrett, fri rettshjelp, arbeidsrett, etikk og klientbehandling, barnerett, skifterett, sosialrett, pengekrav, trygderett, prosjektarbeid, utlendingsrett, familierett og gjeldsordning. Fagopplæringen innbefatter også besøk hos Namsmannen og omvisning i fengselet. Vi er svært privilegerte ved at alle bidragsyterne stiller opp gratis.

3.4.4 Kurs om likestillings- og diskriminering

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) inviterte oss både på våren og høsten 2021, til å delta på kurs for rettshjelpsorganisasjoner om likestilling og diskriminering, bl.a. med fokus på arbeidsrett, fengselsrett og husleierett. To medarbeidere deltok på kurset på våren og en på høsten.

3.4.5 Det årlige arbeidsrettskurset

Fire av våre medarbeidere deltok på det årlige arbeidsrettskurset i Oslo, via live stream over en dag i oktober. Kurset er faglig relevant for oss, og vi sender stadig deltakere på denne typen ajourføringskurs, for å holde oss oppdatert innenfor våre prioriterte fagfelt.

3.4.6 Fellesseminaret 2021 – likestilling og diskriminering

Fellesseminaret er et årlig fagseminar som de fire studentrettshjelpstiltakene i Norge deltar på. Formålet med seminaret er kompetanseheving innen utvalgte tema, erfaringsutveksling og det å knytte kontakter for samarbeid på tvers mellom tiltakene.

Seminaret bidrar til en bevisstgjøring rundt vårt viktige arbeid, samtidig som det også har en sosial side. Det er også en påskjønnelse til medarbeiderne som bruker betydelig av tid og ressurser på å arbeide for studentrettshjelpstiltakene.

Seminaret i 2021 ble gjennomført over to dager i Oslo. Temaet for seminaret var likestilling og diskriminering.

I tillegg til det årlige fellesseminaret har studentrettshjelpstiltakene en felles nettside (gratisrettshjelp.no) som har til hensikt å vise utad at vi står sammen om vårt ideelle formål innen rettshjelp, samt gi målgruppene informasjon om hvordan de kan komme i kontakt med hver av oss. Siden hadde nærmere 24 000 besøk i 2021.

3.4.7 Andre aktiviteter

Jusshjelpa i Nord-Norge gjennomfører interne evalueringsmøter på slutten av hvert semester. Formålet er å løfte blikket fra det daglige arbeidet og vurdere de store linjene i virksomheten. Evalueringene organiseres som et obligatorisk seminar for medarbeiderne. Vi opplever det som viktig for å kunne drive denne organisasjonen hvor det er stor utskiftning av ansatte. Det gir oss også en arena for å ta til orde i en mer eller mindre uformell sammenheng, hvor det kan foregå nødvendige og konstruktive diskusjoner om både arbeidsmiljøet og den praktiske driften.

4. Faglig resultat for 2021

4.1 Innledning

Jusshjelpa i Nord-Norge fører statistikk løpende for å kunne vurdere vår klientgruppe. Vi ber derfor alle klienter om å bidra med statistiske opplysninger om seg selv. Opplysningene er taushetsbelagte og fremstilles helt anonymt til statistiske formål, blant annet i forbindelse med årsresultatet.

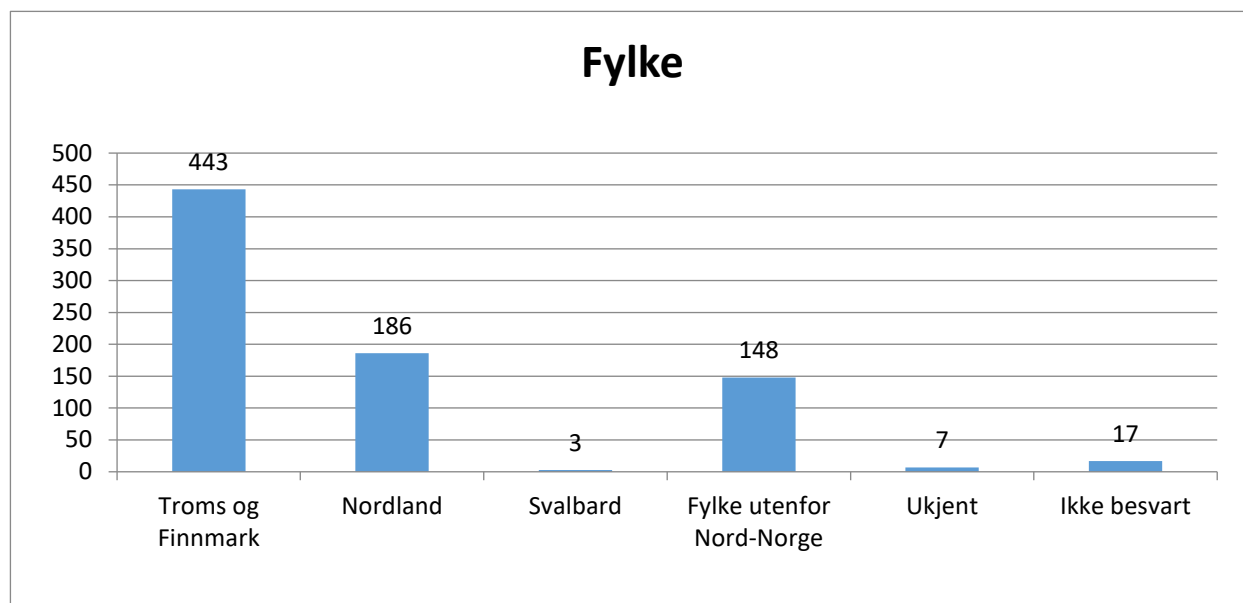
I 2021 fikk Jusshjelpa i Nord-Norge totalt 1271 henvendelser. Rutinen vår er å registrere alle henvendelser vi mottar.

Av de 1271 registrerte henvendelsene, har vi statistikk på 804 saker. Disse sakene har vi enten innhentet fullstendig statistikk på selv, fordi vi har tatt inn sakene til behandling hos oss, eller vi har opplysningene fordi klienten selv har fylt ut dem ut ved innmelding av saken via nettskjema.

Grunnen til at vi ikke har fullstendig statistikk på absolutt alle henvendelser, kommer av at vi i noen tilfeller henviser klienten videre på et tidlig stadium i saken.

4.2 Hvem henvender seg til Jusshjelpa i Nord-Norge?

4.2.1 Fylkesoversikt

Nordland: Det kom inn 186 saker fra Nordland fylke i 2021. Det utgjør 23,13 % av sakene med fullstendig statistikk.

Troms og Finnmark: Det kom inn 443 saker fra Troms og Finnmark. Det utgjør 55,10 %.

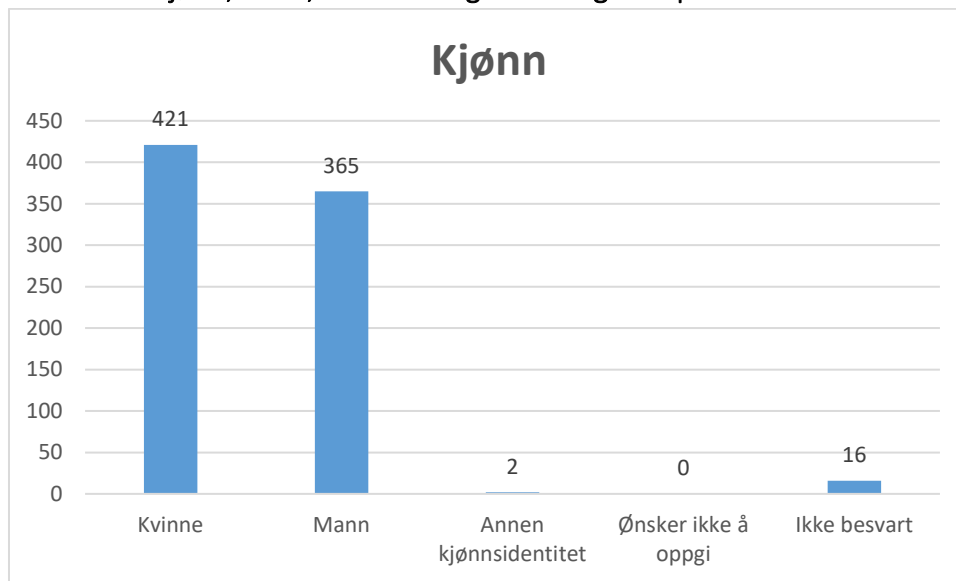
Tilhørighet utenfor Nord-Norge: Antall henvendelser fra utenfor Nord-Norge tilsvarte i 2021 18,41 %. Disse omfatter andre deler av landet i tillegg til utlandet.

4.2.2 Kommuneoversikt

NORDLAND		TROMS OG FINNMARK	
Kommune	Antall	Kommune	Antall
Alstadhaug	1	Alta	37
Andøy	1	Balsfjord	9
Beiarn	1	Bardu	5
Bindal	1	Berlevåg	2
Bodø	45	Båtsfjord	2
Brønnøy	2	Dyrøy	1
Bø i Vesterålen	2	Gamvik	2
Evenes	1	Hammerfest	14
Fauske	11	Harstad	29
Flakstad	2	Hasvik	2
Hadsel	4	Ibestad	4
Hamarøy	3	Karasjok	3
Hattfjelldal	1	Karlsøy	6
Hemnes	2	Kautokeino	4
Leirfjord	1	Kvæfjord	5
Lurøy	3	Kvænangen	1
Lødingen	1	Lavangen	1
Meløy	4	Loppa	1
Narvik	34	Lyngen	3
Nesna	1	Målselv	14
Rana	16	Måsøy	1
Rødøy	1	Nesseby	1
Røst	2	Nordkapp	1
Saltdal	2	Nordreisa	9
Sortland	8	Porsanger	4
Steigen	2	Salangen	1
Sømna	2	Senja	17
Træna	1	Skjervøy	4
Vefsn	7	Storfjord	6
Vega	1	Sørreisa	6
Vestvågøy	10	Sør-Varanger	4
Værøy	1	Tana	2
Vågan	7	Tjeldsund	7
Øksnes	2	Tromsø	229
Sum	183	Vadsø	5
		Vardø	2
		Sum	444

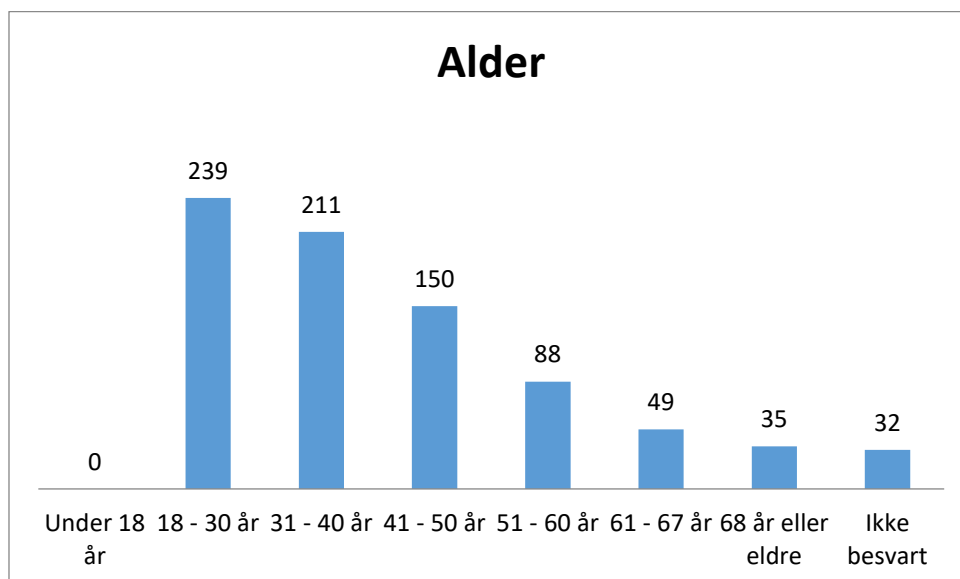
Enkelte kommuner utpeker seg med flere henvendelser enn andre. Det kommer kanskje naturlig flest henvendelser fra større steder som Bodø, Tromsø og Harstad. Det kan ha med innbyggertall å gjøre, eller ved at vi enklere når frem til dem som holder til mer sentralt. Vår hensikt er uansett å være like imøtekomende til hele landsdelens befolkning, uavhengig av tilhørighet til både fylke og kommune.

4.2.3 Kjønn, alder, sivilstand og statsborgerskap

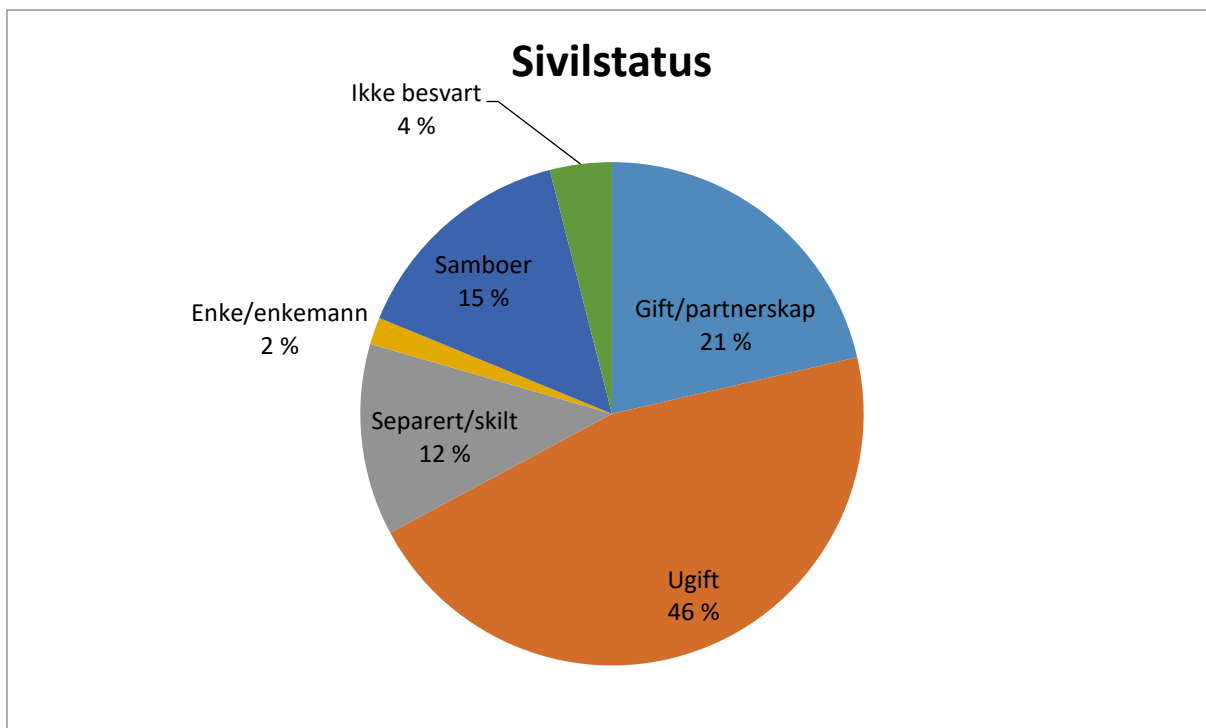

I 2021 mottok Jusshjelpa 421 (52,36 %) henvendelser fra kvinner og 365 (45,40 %) henvendelser fra menn.

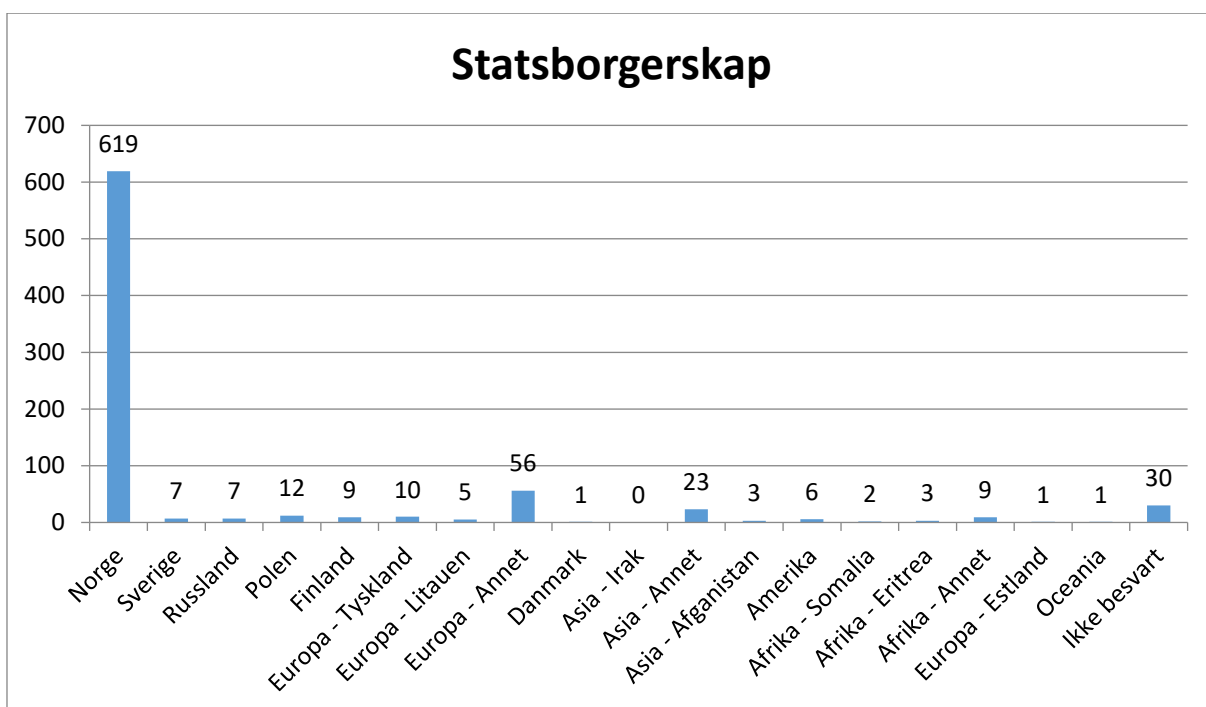
Vi mottok 2 henvendelser under annen kjønnsidentitet og 16 fra noen som ikke ønsket å oppgi kjønn. Disse utgjør 2,24 %.

Merparten av våre klienter er mellom 19 og 50 år. Det samsvarer med tall fra tidligere.

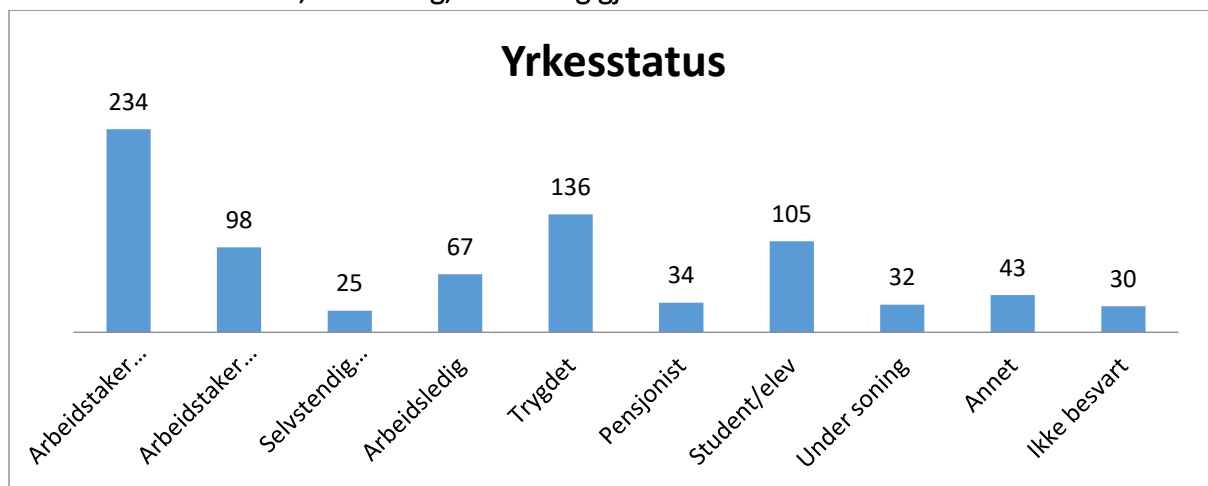

Når det kommer til sivilstand, er kategorien «ugift» den største. Kategorien har tradisjonelt vært den største, og har i tillegg økt over flere år.

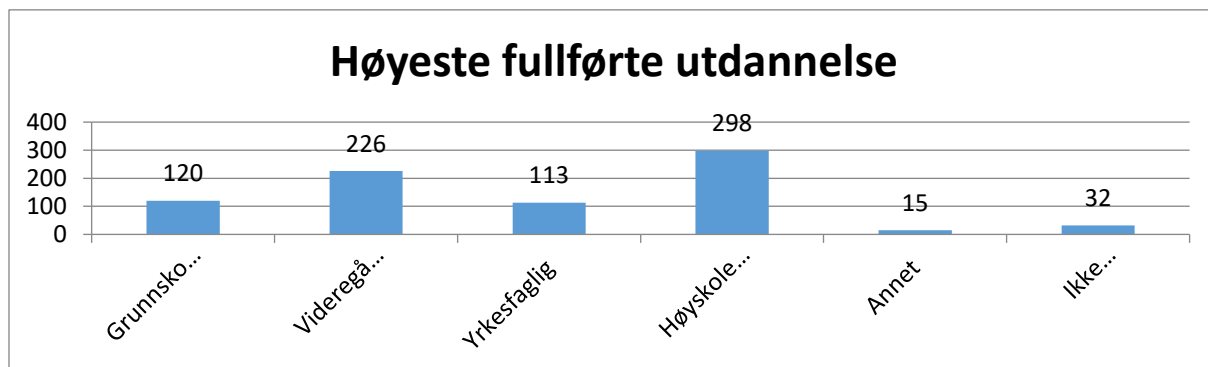

Vi har desidert høyest andel av klienter med norsk statsborgerskap. Det er likevel en ikke ubetydelig gruppe klienter fra Europa ellers. Også noen klienter med statsborgerskap fra Asia og Afrika henvender seg til oss.

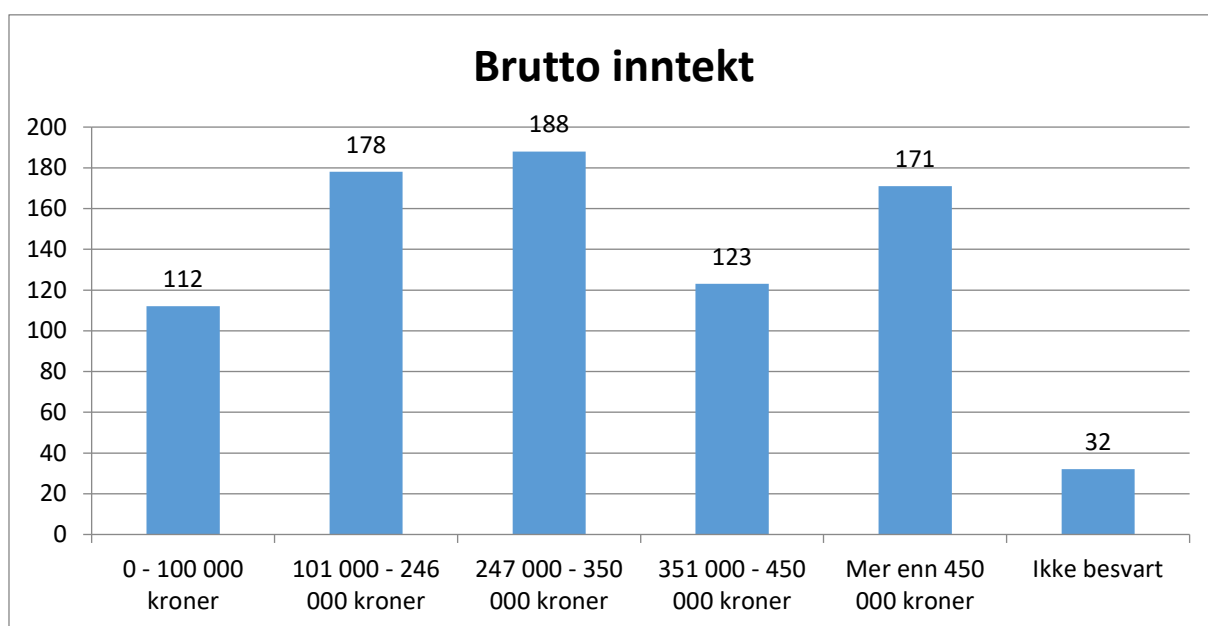
4.2.4 Yrkesstatus, utdanning, inntekt og gjeld

Trygdede, arbeidsledige, studenter, pensjonister og innsatte utgjør samlet nesten halvparten av våre klienter. Vi henvender oss spesielt mot disse gruppene, i tråd med vårt formål om å bistå dem med størst behov for hjelp.

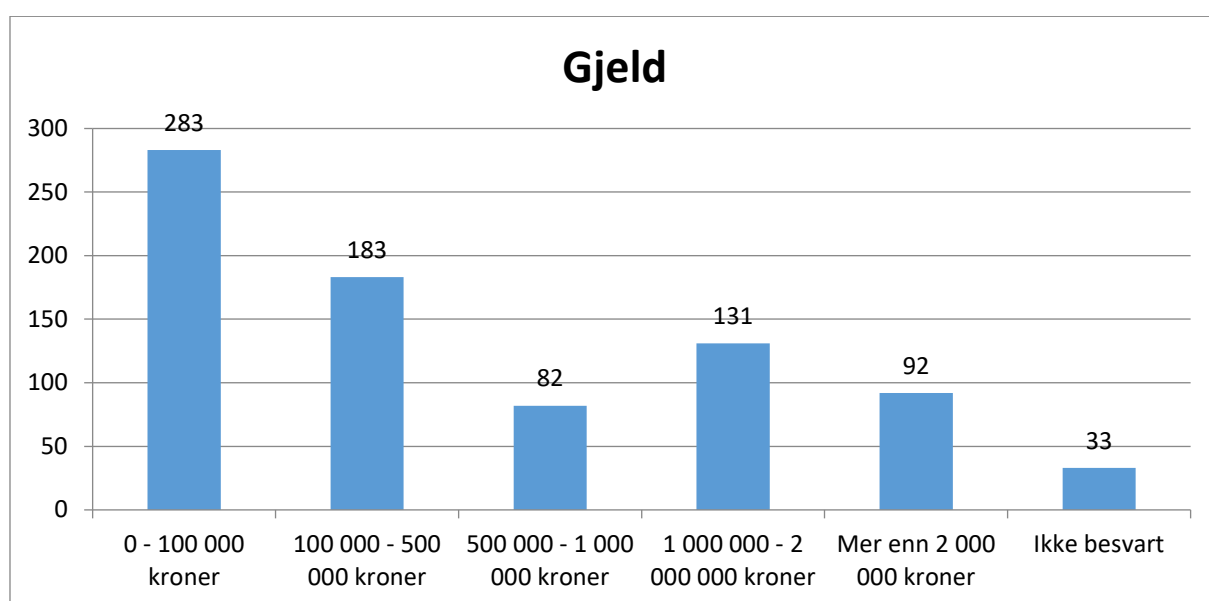
En overvekt av våre klienter har ikke høyere utdanning. Utdanningsnivået kan si noe om klientens ressurser og evne til å hjelpe seg selv.

Av de som henvendte seg til oss i 2021, ser vi at til sammen 60,57 % oppga en årlig brutto inntekt på kr 0 – 350 000. Av dem som tok kontakt hadde 21,27 % inntekt på over kr 450 000. Oftest vil de som henvender seg til oss med så høy inntekt bli henvist til advokat, men ser vi at klienten har gjeld, forsørgeransvar og samlet sett et velferdsmessig behov, vil vi likevel ta inn saken.

Når det kommer til inntekt, er vi vant til å forholde oss til inntektsgrensen for fri rettshjelp, som også i 2021 var på kr 246 000 for enslige. Spesielt de som ligger rett over denne grensen har vanskelig for å skaffe seg hjelp, fordi de ikke har råd til å engasjere advokat.

Om vi tar inn saker til behandling eller ikke, beror på vurderinger i hver enkelt sak. Vi prioriterer klienter som har et velferdsmessig behov. Andre blir henvist til alternative steder, og i mange tilfeller til www.advokatenhjelperdeg.no. På denne måten jobber vi kontinuerlig for å oppfylle vårt formål om først og fremst å tilby bistand til personer som ikke har mulighet til å skaffe seg annen hjelp.

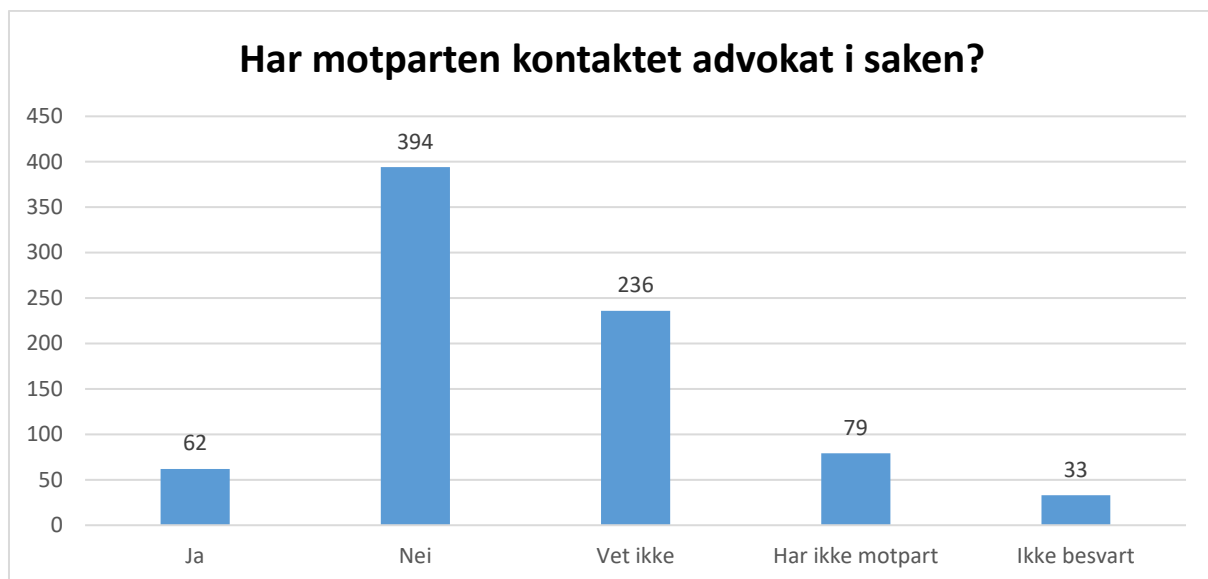

Mange av klientene vi bisto i 2021 har lite gjeld, og det kan ha sammenheng med at vi har mange klienter som er unge. Hele 37,94 % skylder imidlertid mer enn kr 500 000.

4.2.5 Befatning med andre rettshjelpere

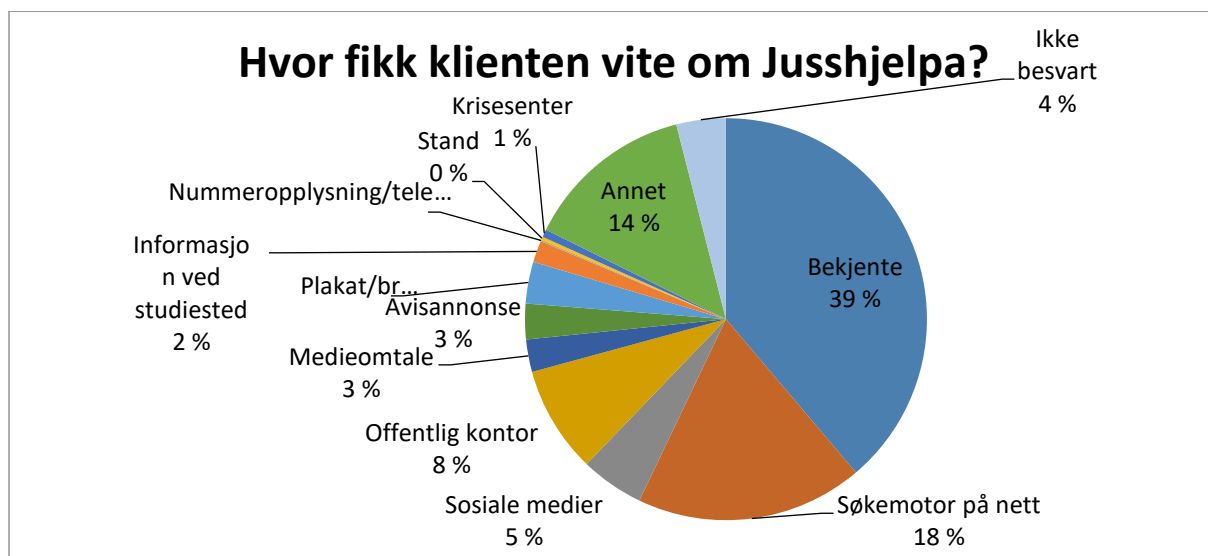

Vi spør klientene om de har kontaktet advokat i anledning saken. I det fåtallet henvendelser hvor klienten har det, henviser vi alltid tilbake til den aktuelle advokaten når det gjelder samme saksforhold.

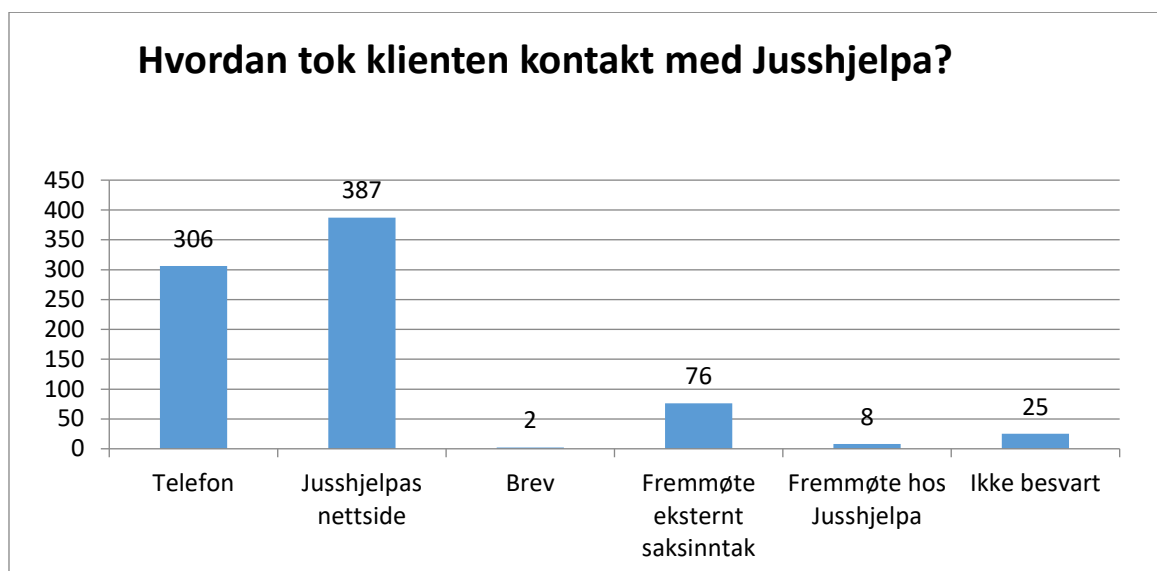

Det er også få motparter som har advokat i saken. I de tilfeller hvor motparten har advokat, ser vi på det som er viktig å bistå klienten for å avhjelpe styrkeforholdet mellom partene. Det er imidlertid bare ett moment i avgjørelsen. Beslutningen om å bistå en klient tas alltid ut fra en helhetsvurdering.

4.2.6 Hvordan klientene ble kjent med Jusshjelpa og hvordan de tok kontakt

Statistikken viser at merparten av klientene har hørt om oss gjennom bekjente. Vi forsøker hele tiden å spisse profileringen av tilbudet vårt til målgruppen.

Av det totale antallet henvendelser i 2021, tok 36,06 % kontakt med oss per telefon. Det er dermed fortsatt en viktig kanal for kontakt. Det nettbaserte saksinntaket er likevel der vi får inn flest henvendelser per år. I 2021 utgjorde det 48,13 %.

Det er flere som oppsøker oss på eksterne saksinntak enn dem som møter opp personlig på vårt kontor i Tromsø. Det kommer av at vi driver utstrakt oppsøkende virksomhet i forbindelse med saksinntaksturene, og av at vårt kontor ligger litt usentralt til. Halve 2021 hadde vi også stengt for fysisk oppmøte på kontoret grunnet Covid-19.

4.3 Rettsområder

4.3.1 Hovedoversikt

Tabellen viser en oversikt over antall saker og hvilken prosentvis andel det enkelte rettsområdet utgjør av det totale antallet saker i 2021.

Rettsområde	2021	2021 %
Arbeidsrett	109	13,56%
Barnerett	65	8,08%
Ekteskapsrett	58	7,21%
Fengselsrett	18	2,24%
Gjeldsrett	73	9,08%
Husleierett	149	18,53%
Samboerforhold	46	5,72%
Sosial- og helserett	27	3,36%
Trygd- og pensjonsrett	56	6,97%
Utlendingsrett	29	3,61%
Annet	174	21,64%
Totalt	804	100,00 %

Innenfor våre prioriterte rettsområder var det husleierett og arbeidsrett vi fikk flest henvendelser på. De to rettsområdene utgjør til sammen nærmere 32,09 % av alle henvendelser i 2021.

Prosentvis er det en betydelig andel annet-saker. Det henger sammen med at dette er en samling av alle henvendelser innenfor for eksempel fast eiendom, avtalerett, kjøp og salg, arverett, erstatningsrett, strafferett og politirett. Kategorien er en sekkepost, hvor mange av henvendelsene er saker vi ikke tar inn til behandling. Siden disse er uprioriterte rettsområder oppstilles de ikke i statistikken. Dersom vi tar inn saker som faller inn under denne kategorien er vi ekstra påpasselig med at det foreligger et velferdsmessig behov, og at vi har kompetanse på området.

I det følgende gir vi en oversikt, og knytter noen kommentarer til hvert enkelt rettsområde.

4.3.2 Arbeidsrett

Arbeidsrett	Antall	%
Ansettelse	1	0,92 %
Arbeidskontrakt	8	7,34 %
Arbeidsmiljø	2	1,83 %
Arbeidstid	1	0,92 %
Avskjed	5	4,59 %
Diskriminering på jobb	4	3,67 %
Endring av arbeidsforhold	5	4,59 %
Ferie og feriepenger	6	5,50 %
Lønn	39	35,78 %
Midlertidig ansettelse	1	0,92 %
Oppsigelse	12	11,01 %
Permisjon	0	0,00 %
Permittering	1	0,92 %
Sykepenger fra arbeidsgiver	0	0,00 %
Annet arbeidsrett	24	22,02 %
Sum	109	100,00 %

Arbeidsrett er det nest største rettsområdet i antall henvendelser, men også et stort rettsområde med henblikk på vår ressursbruk. Underkategoriene lønn og oppsigelse utgjør nesten halvparten av henvendelsene innen arbeidsrett.

Innen arbeidsrett representerer vi arbeidstakere, som er den svake parten i arbeidstvisten. Mange av våre klienter innenfor dette området er utenlandske, og har ofte mindre kunnskap om sine rettigheter og plikter enn det norske arbeidstakere har.

4.3.3 Barnerett

Barnerett	Antall	%
Adopsjon	1	1,54 %
Barnebidrag	7	10,77 %
Barnefordeling	7	10,77 %
Barnevern	4	6,15 %
Farskap og medmorskap	4	6,15 %
Foreldreansvar	7	10,77 %
Samvær	18	27,69 %
Vergemål	0	0,00 %
Annet barnerett	17	26,15 %
Sum	65	100,00 %

Barnerett er et høyt prioritert rettsområde hos Jusshjelpa, fordi sakene er av stor velferdsmessig betydning for både klientene og ikke minst for barna det gjelder. I likhet med familieretten ellers, forsøker vi i størst mulig grad forebygge konflikter og dempe konfliktnivået. Denne typen saker er utfordrende, fordi konflikten ofte har tilspisset seg allerede når vi blir kontaktet og fordi utfallet er helt avhengig av at begge partene er villig til både å gi og ta.

Vår bistand går ofte ut på å orientere om rettigheter, plikter og ikke minst hvilke hensyn som er viktige for barnets beste. Vi har også intensjon om å kunne bistå foreldrene i inngåelsen av samværsavtaler og andre overenskomster. Saker om barnevern blir nesten alltid henvist grunnet kompleksitet og stadiet i sakene. I saker om barnebidrag er det stort sett NAV som er riktig instans, så det gjør vi også mye henvisninger.

4.3.4 Ekteskapsrett

Ekteskapsrett	Antall	%
Ektepakt	3	5,17 %
Gjeldsansvar under ekteskapet	1	1,72 %
Inngåelse av ekteskap	1	1,72 %
Separasjon og skilsmisse	7	12,07 %
Oppgjør ved separasjon/skilsmisse	40	68,97 %
Annet ekteskapsrett	6	10,34 %
Sum	58	100,00 %

Ekteskapsrett er også blant de rettsområdene der vi får et betydelig antall henvendelser, år etter år.

Av underkategoriene bruker vi hovedsakelig tid på henvendelser om skifteoppgjør, separasjon og skilsmisse. Her kan vi både representere en part i et oppgjør, men gir også langt på vei muntlig råd og veiledning. Vi henviser en del av dem som tar kontakt til riktig instans, eksempelvis til statsforvalteren ved mer inngående spørsmål om skilsmisse og separasjon.

4.3.5 Fengselsrett

Fengselsrett	Antall	%
Brev, besøk, telefon	0	0,00 %
Helsetjenester i fengsel	2	11,11 %
Løslatelse	2	11,11 %
Misnøye med betjent	1	5,56 %
Overføring	3	16,67 %
Permisjon og fremstilling	1	5,56 %
Ransaker, kontroller, urinprøver	0	0,00 %
Soning utenfor fengsel	1	5,56 %
Utsatt soning / soningsavbrudd	1	5,56 %
Annet fengselsrett	7	38,89 %
Sum	18	100,00 %

Gjennom året prioriterer vi saksinntak i landsdelens fengsler i forbindelse med vår oppsøkende virksomhet. Vi forsøker å besøke fengslene i Finnmark og Nordland minimum én gang per semester. I Tromsø fengsel har vi regelmessige saksinntak etter en nærmere oppsatt plan. Hensikten er å gi mulige klienter mulighet til å oppsøke oss, da de innsatte har begrenset adgang til det sammenlignet med andre.

4.3.6 Gjeldsrett

Gjeldsrett	Antall	%
Bestridelse av krav	10	13,70 %
Bidragsgjeld	1	1,37 %
Forhandling med kreditor	10	13,70 %
Gjeld i fengsel	9	12,33 %
Gjeldsordning	8	10,96 %
Inkasso	3	4,11 %
Inndrivelse av pengekrav	11	15,07 %
Utleggstrekk/utleggspant	5	6,85 %
Økonomisk rådgivning	4	5,48 %
Annet gjeldsrett	12	16,44 %
Sum	73	100,00 %

Innenfor gjeldsrett bistår vi spesielt innsatte og tidligere innsatte. Denne gruppen strever ofte med store økonomiske byrder, som gjør det vanskelig for dem å gå videre i livet.

Inndrivelse av pengekrav er den største underkategorien innenfor gjeld. Her hjelper vi klienten med å inndrive utestående krav. Ofte hjelper vi etter prinsippet om hjelp til selvhjelp, og sender en egenutviklet brosjyre som forklarer fremgangsmåten.

4.3.7 Husleierett

Husleierett	Antall	%
Betalingsmislighold av leie	3	2,01 %
Depositum/garanti	17	11,41 %
Fremleie og overføring av leierett	1	0,67 %
Husleieavtale	7	4,70 %
Krav etter mangel	30	20,13 %
Leieøkning	5	3,36 %
Opphør av leieavtale / oppsigelse	46	30,87 %
Opptak i husstanden	0	0,00 %
Plikter under leieforholdet	9	6,04 %
Utkastelse	6	4,03 %
Annet husleierett	25	16,78 %
Sum	149	100,00 %

Husleierett er fortsatt det største av våre prioriterte rettsområder, både målt i antall saker, men anslagsvis også ett av de rettsområdene vi bruker mest tid på. Rettsområdet er høyt prioritert, og vi etterstreber spesielt å være tilgjengelige for studenter. De er i målgruppen fordi de ofte er leietakere med begrensede økonomiske ressurser. Det er oftest leietaker som er klient hos oss.

4.3.8 Samboerforhold

Samboerforhold	Antall	%
Oppløsning av samboerforhold	36	78,26 %
Etablering av samboerforhold	0	0,00 %
Samboerkontrakt	0	0,00 %
Annet samboerforhold	10	21,74 %
Sum	46	100,00 %

I likhet med ekteskapsretten gjelder de fleste henvendelsene innen samboerforhold det økonomiske oppgjøret når partene går fra hverandre. Samboere har ofte en mer uklar rettsstilling enn ektefeller. Vi etterstreber langt på vei å bidra til at partene oppnår enighet med et lavest mulig konfliktnivå. Målet er at partene skal komme best mulig ut av tvisten både økonomisk og på det personlige plan.

4.3.9 Sosial- og helserett

Sosial- og helserett	Antall	%
Helsetjenester	4	14,81 %
Rett til bolig	4	14,81 %
Stønader og pengeytelser	5	18,52 %
Tilbakebetalingskrav	2	7,41 %
Annet sosial- og helserett	12	44,44 %
Sum	27	100,00 %

Til tross for at vi har relativt få henvendelser på området, ser vi at det er av stor betydning å prioritere disse sakene. Vår innsats kan utgjøre en stor forskjell for enkeltmennesker i dyp personlig krise.

4.3.10 Trygd- og pensjonsrett

Trygd- og pensjonsrett	Antall	%
Alderstrygd	1	1,79 %
Arbeidsavklaringspenger	7	12,50 %
Dagpenger	3	5,36 %
Foreldre-/svangerskapspenger	0	0,00 %
Sykepenger	8	14,29 %
Tilbakekreving	4	7,14 %
Uførepensjon	15	26,79 %
Yrkesskade	2	3,57 %
Annet trygd og pensjonsrett	16	28,57 %
Sum	56	100,00 %

Stort sett alle som henvender seg til oss i denne kategorien får en eller annen form for bistand. Trygd og pensjon er i mange tilfeller klientens eneste inntektskilde. Rettsområdet kan være svært ressurskrevende. Vi bruker mest tid på å klage på vedtak. For hjelp på søknadsstadiet eller generell orientering om regelverket, henviser vi ofte til forvaltningen, om klienten ikke har forsøkt der først.

4.3.11 Utlendingsrett

Utlendingsrett	Antall	%
Arbeidstillatelse	2	6,90 %
Beskyttelse (asyl)	2	6,90 %
Familieinnvandring	7	24,14 %
Opphold på selvstendig grunnlag	1	3,45 %
Permanent oppholdstillatelse	5	17,24 %
Statsborgerskap	2	6,90 %
Studenttillatelse	2	6,90 %
Utvising	2	6,90 %
Visum	2	6,90 %
Annet utlendingsrett	4	13,79 %
Sum	29	100,00 %

Utlendingsrett er et forholdsvis lite rettsområde i antall saker, men det er høyt prioritert hos oss. Vi går oftest inn i saker om klage på vedtak om familieinnvandring eller oppholdstillatelse. Sakene er stort sett alltid av enorm velferdsmessig betydning for klientene. Klientene har lite nettverk og sjelden eller aldri tilgang på annen bistand. Offentlig behandling av slike saker kan i mange tilfeller ta lang tid og virke utmattende på klientene. Sakene er ofte ressurskrevende.

4.3.12 Annet

Annet	Antall	%
Diskriminering	1	0,57 %
Klage på advokat	0	0,00 %
Uspesifisert	63	36,21 %
Arverett	29	16,67 %
Avtalerett, kjøp og salg	44	25,29 %
Erstatningsrett	11	6,32 %
Fast eiendom	17	9,77 %
Forvaltningsrett	3	1,72 %
Skatte- og avgiftsrett	2	1,15 %
Straffe- og politirett	4	2,30 %
Sum	174	100,00 %

Saker innenfor «annet» er de som ikke hører til i noen av våre prioriterte rettsområder. Ofte er vår bistand her en henvisning til riktig instans.

4.4 Oppsøkende virksomhet

4.4.1 Innledning

Jusshjelpa i Nord-Norge har en intensjon om å ivareta et udekket rettshjelpsbehov i hele landsdelen. Derfor legger vi mye i å oppsøke steder i de to nordligste fylkene.

Av alle henvendelser vi fikk i 2021 kom 9,45 % ved personlig oppmøte på eksterne saksinntak. Selv om vi er tilgjengelig via telefon og på nett, er den oppsøkende virksomheten viktig for å ha et lavterskeltilbud for befolkningen i landsdelen. Noen vil eller kan ikke melde inn sak via telefon/nett, og da er muligheten for personlig oppmøte avgjørende for at klientene i det hele tatt oppsøker hjelp.

Samtidig som vi oppnår å nå frem til klientene i deres nærmiljø, gjør vår oppsøkende virksomhet oss synlig i resten av landsdelen. Vi ser en direkte og umiddelbar økning i antall saker som kommer fra de stedene vi besøker, i tiden rundt annonsering av gjennomføring av turene. Promoteringen av turene gjør derfor slik at mulige klienter fra områdene vi har besøkt også tar kontakt i ettertid. Slik får vi synliggjort tilbudet vårt og når frem til enda flere.

I tillegg til saksinntaksturene rundt omkring i landsdelen, har vi andre former for oppsøkende virksomhet. Det er regelmessig saksinntak ulike steder i Tromsø, samt i Tromsø fengsel.

4.4.2 Oversikt over eksterne saksinntaksturer i Nord-Norge

I 2021 besøkte vi 24 unike steder og gjennomførte totalt 44 saksinntak som følger:

Kommuner	Antall besøk	Antall saksinntak
Alta	1	1
Bodø	1	2
Bardu	1	1
Bø i Vesterålen	1	1
Fauske	2	4
Hammerfest	1	1
Harstad	1	1
Honningsvåg	1	1
Kåfjord	1	1
Leknes	1	1
Målselv	1	1
Narvik	1	1
Rana	1	1
Tjeldsund	1	1
Senja	1	1
Sortland	1	1
Stokmarknes	1	1
Storfjord	1	1
Storslett	1	1
Sør-Varanger	1	1
Tromsø	13	13
Vadsø	1	2
Vefsn	2	4
Vågan	1	1
Totalt 24	Totalt 38	Totalt 44

Saksinntakene legges ofte til kommunesentre, biblioteker eller andre egnede og tilgjengelige steder hvor klientene enkelt kan finne frem for å møte oss. Ettersom studenter er en viktig målgruppe, prioriterer vi å avholde saksinntak ved lærestedene i landsdelen. Vi prioriterer også saksinntak i alle landsdelens fengsler på våre reiser.

Når vi er ute på reiser, forsøker vi også å være synlige i det offentlige rom. Ofte gjør vi det ved å stå på stand, med et mål om å nå ut til folk på en uformell måte. Vi legger også igjen brosjyrer og visittkort, samt henger opp plakater på biblioteket, rådhus, UiT sine campus og lignende, for å spre kunnskap om vårt tilbud.

I 2021 fortsatte vi også samarbeidet med Tromsø bibliotek, om saksinntak på biblioteket den siste lørdagen hver måned. Gjennomførte saksinntak på biblioteket samt i Tromsø fengsel er inkludert i oversikten for Tromsø i tabellen over.

4.4.3 Konsekvenser av covid-19

Avlyste reisemål i 2021, som utgikk grunnet covid-19:

Kommuner	Avlyste besøk	Avlyste saksinntak
Alstadhaug	1	1
Alta	1	1
Bodø	1	2
Brønnøysund	1	1
Harstad	1	1
Hammerfest	1	1
Honningsvåg	1	1
Kåfjord	1	1
Narvik	1	1
Skjervøy	1	1
Storfjord	1	1
Storslett	1	1
Tjeldsund	1	1
Tromsø*	-	12
Tana	1	1
Vadsø	1	2
Totalt 14	Totalt 15	Totalt 29

* Ni avlyste saksinntak i Tromsø fengsel og tre avlyste saksinntak på Tromsø bibliotek.

I tillegg til avlyste turer og saksinntak, ble alle stands på vårsemesteret avlyst. Det innbefattet fire stands i Tromsø (på UiT, kjøpesentre og i gågata) og alle stands vi normalt ville hatt andre steder i landsdelen i forbindelse med saksinntaksturene våre.

Vi jobbet gjennom hele året for at all oppsøkende virksomhet skulle bli gjennomført så langt det gjorde seg mulig. Forutsetningen var at det ble tatt nøye vurderinger rundt smittevern og smittesituasjonen på de ulike tidspunktene i løpet av året, og de ulike stedene. Dessverre ble det likevel noen avlysninger. For turer og andre oppsøkende aktiviteter som måtte avlyses, forsøkte vi så langt det lot seg gjøre å avverge alle kostnader som kunne unngås og å annonsere eller gjøre andre tiltak som likevel promoterte vårt tilbud på de ulike stedene. Vi inviterte da til å i stedet ta kontakt med oss via nett og telefon.

5. Prosjektarbeid, forskning og utdanning

5.1 Innledning

Denne delen av årsrapporten omfatter kort fortalt all virksomhet ved tiltaket som ikke er saksbehandling i enkeltsaker. Prosjektarbeid omhandler konkrete prosjekter, rettsinformasjon av ulik art, rettspolitisk virksomhet med mer. Årsrapporten vil ikke være uttømmende på gjennomførte aktiviteter og prosjekter, men den er egnet til å gi en god del eksempler på aktiviteter og produksjon i året som gikk.

5.2 Organiseringen av prosjektbasert arbeid

Ved Jusshjelpa i Nord-Norge har vi ei egen prosjektgruppe, med et mandat vedtatt av generalforsamlingen. Prosjektgruppa organiserer det prosjektbaserte arbeidet ved tiltaket. Gruppa skal legge til rette for og stimulere til formålstjenlig prosjektbasert arbeid, samt påse at prosjektarbeidet ved tiltaket gjennomføres på en tilfredsstillende måte og innenfor nærmere gitte rammer. De har en veiledende og tilretteleggende rolle, men kan også pålegge faggruppene å gjennomføre prosjektarbeid. I samråd med daglig leder skal prosjektgruppa forsøke å oppnå at det gjennomføres en prosjektuke per semester. Tema og innhold for prosjektuka beror på hva som er aktuelt. Omfang og faglig innhold i prosjektarbeidet avgjøres i den enkelte faggruppen. Alle faggruppene er representert i prosjektgruppa, som sammensettes slik at kontinuiteten i gruppas arbeid ivaretas over tid. I starten av semesteret velges det en leder og settes opp en møteplan. Det føres referat fra hvert møte. I slutten av hvert semester, rapporterer prosjektgruppa til styret.

5.3 Rettsinformasjon

5.3.1 Innledning

Rettsinformasjon i ulike former er et viktig og kontinuerlig arbeid ved Jusshjelpa i Nord-Norge. Vi prioriterer arbeidet av to grunner. For det første har det et forebyggende formål. Ved å få kunnskap kan folk komme problemene i forkjøpet og kanskje unngå dem. For det andre er det en forutsetning for å kunne ivareta sine interesser, at man kjenner sine rettigheter. Vi ser at mange av våre klienter har svært begrenset kunnskap om sin rettsstilling. Det henger ofte sammen med deres situasjon og/eller et begrenset tilbud fra det offentlige.

Jusshjelpa i Nord-Norge utarbeider jevnlig brosjyrer, skriver artikler med mer. Dette er virkemidler i vår målsetning om å yte hjelp til selvhjelp. Vi prioriterer de rettsområdene der vi får mange likeartede henvendelser, fordi det er en ressursbesparende måte å yte rettshjelp på. I de tilfellene vi henviser klienter til generell rettsinformasjon, ønsker vi dem likevel alltid velkommen tilbake dersom noe skulle være uklart eller det skulle oppstå flere spørsmål.

I det følgende omtales noe av det rettsinformative arbeidet vi har gjort i 2021, til illustrasjon av hvilken innsats vi gjør på dette området.

5.3.2 Foredrag om husleierett og arbeidsrett

Vi har laget et foredrag om husleierett og arbeidsrett, med sentrale temaer for folk som skal ut i leie- og arbeidsmarkedet. Resultatet ble en forelesning som kan holdes for 3. klasser på videregående skoler. Våren 2021 fikk vi ikke gjennomført foredrag grunnet korona, men på høsten ble det holdt fire foredrag på tre ulike videregående skoler. Ett av de var på Nordkjosbotn videregående skole, ett på Bardufoss videregående skole og de siste to på Ishavsbyen videregående skole. Ut fra responsen er det stort behov for slike foredrag, og vi ser frem til å fortsette å holde slike utover i 2022.

5.3.3 Artikler

Gjennom 2021 har vi publisert artikler innen forskjellige temaer og gjennom ulike kanaler. Her er noen eksempler på artikler vi har hatt på trykk:

- «Tips til deg som leier for første gang» publisert i avisa iTromsø, 13.02.2021:
<https://www.itromso.no/meninger/i/qRl87g/tips-til-deg-som-leier-for-forste-gang>
- «Dette bør du vite om arbeidsgivers styringsrett» publisert i avisa iTromsø, 30.08.2021:
<https://www.itromso.no/meninger/i/G3q2k6/dette-bor-du-vite-om-arbeidsgivers-styringsrett>
- «Uføretrygd: Unødvendig belastning» publisert i Dagbladet, 20.09.2021:
<https://www.dagbladet.no/meninger/unodvending-belastning/74224526>
- «Svindel: Bankene må bære tapet» publisert i Dagbladet, 15.12.2021:
<https://www.dagbladet.no/meninger/bankene-ma-baere-tapet/74847925>

5.3.4 Brosjyrer og informasjonsmateriell

Jusshjelpa i Nord-Norge har en god del egenutviklet brosjyremateriell, som vi jevnlig jobber med å oppdatere. Det gjeldende materialet ligger tilgjengelig på vår nettside, åpent for alle. I 2021 har vi blant annet:

- oppdatert den engelske barnerettsbrosjyren vår, slik at språket er enklere.
- påbegynt en brosjyre innenfor arbeidsrett.

Vi har også jobbet frem interne veiledninger og informasjonsmateriell, for å effektivisere arbeidshverdagen. Blant annet har vi arbeidet med:

- en guide som inneholder interne retningslinjer for vold som innsatsfelt.
- et internt skriv om fri rettshjelp som skal gjøre det enklere å vurdere om klienten kvalifiserer til det i den konkrete saken.
- skrevet brev til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å avklare rettstilstanden rundt foreldelsesfristen for irregulære depositum.

5.3.5 Demokratiskolen

I løpet av høsten 2021 har vi deltatt på Demokratiskolen som drives av Kirkens bymisjon i Tromsø. Dette er et tilbud til kvinner som er nye i landet og byen, hvor de skal få lære språket, bygge nettverk og lignende. Vårt formål med å delta på denne arenaen, er å spre informasjon om vårt tilbud og senke terskelen for potensielle klienter til å ta kontakt med oss dersom de har konkrete problemstillinger. Dette samarbeidet videreføres i 2022.

5.4 Rettspolitisk arbeid

5.4.1 Innledning

Som rettspolitisk arbeid definerer vi alle aktiviteter vi gjør eller tar initiativ til for å få til en endring av gjeldende regler eller praksis, eventuelt belyse uklarheter i regelverket og problemstillingene vi ser er gjengangere innenfor et bestemt felt. Det foregår noe sporadisk, i ulike former og varierende omfang ved Jusshjelpa i Nord-Norge. I det følgende vises eksempler på slikt arbeid som er gjort i 2021.

5.4.2 Høringsuttalelser

Jusshjelpa i Nord-Norge skriver fra tid til annen høringsuttalelser der vi opplever at vi kan gi relevante innspill. Dette har vi også gjort i 2021. Blant annet skrev vi hørings svar til forslag til endringer i

husleieloven, rettshjelpsloven og forskrift om Husleietvistutvalget, som kan leses her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-husleieloven-rettshjelpsloven-og-forskrift-om-husleietvistutvalget/id2845190/?uid=52614da5-baca-41ec-a068-cbfa16960dbd>

5.4.3 Deltakelse i Trygdekoordineringsutvalget

Jusshjelpa i Nord-Norge fikk invitasjon og takket ja til å ha en representant i referansegruppe for lovutvalg for gjennomgang av trygdellovgivningen og forholdet til internasjonale avtaler med betydning for trygdekoordinering (Trygdekoordineringsutvalget). Utvalget er oppnevnt i kjølvannet av EØS-saken, der Arbeids- og velferdsetaten feiltolket artikkel 21 i EU/EØS-forordning 883/2004 om trygdekoordinering. Referansegruppen hadde møter med utvalget i januar og mars 2021.

5.5 Annet prosjektarbeid

5.5.1 Prosjektuker våren og høsten 2021

Jusshjelpa i Nord-Norge ser at det er vanskelig å prioritere prosjektbasert arbeid i det daglige. Derfor satt vi også i 2021 av tid til å arbeide med prosjektarbeid. Det gjorde vi ved å gjennomføre én prosjektuke på våren og én på høsten. Prosjektgruppa arrangerte prosjektukene. Faggruppene organiserte relevante prosjekter innenfor sine fagfelt og rapporterte til prosjektgruppa om planer, fremdrift og resultat.

5.5.2 Vold som nytt innsatsfelt ved Jusshjelpa i Nord-Norge

I 2020 utgikk arverett fra våre prioriterte rettsområder, og måtte erstattes av et annet hensiktsmessig område. Etter utredning og forankring landet vi på å satse på vold som nytt innsatsfelt og voldsutsatte klienter som ny målgruppe, men da innenfor de rettsområdene som vi allerede bistår med i dagens portefølje.

Arbeidet med å iverksette dette nye innsatsfeltet pågikk gjennom hele 2021, og fortsetter ut over i 2022. Vi har så langt hatt noe faglig påfyll på feltet, gått i dialog med mulige samarbeidspartnere og utarbeidet interne retningslinjer samt påbegynt promoteringsarbeidet.

5.6 Utdanning

5.6.1 Relevant arbeidserfaring og Jusshjelpa som praksisplass

Jusshjelpa i Nord-Norge er et verdifullt supplement til masterstudiet i rettsvitenskap. Studentmedarbeiderne får høyst relevant arbeidserfaring parallelt med studieløpet. De får også erfare at de kan hjelpe mennesker og gjøre en forskjell, ved å bruke kunnskapen de tilegner seg. Vi ser et voksende engasjement for rettshjelp når studentmedarbeiderne får erfare nytteverdien av utdanningen i praksis. Det kan føre til et enda større ønske om å fullføre studiene på en god måte. Det kommer både studentene selv, Jusshjelpa i Nord-Norge, UiT Norges arktiske universitet og klientene våre til gode.

Hvert år har Jusshjelpa i Nord-Norge ansvaret for flere praksisstudenter fra Det juridiske fakultet. Tiltaket får da beholde sin arbeidskraft i perioden av studiet med obligatorisk praksis, samtidig som vi avlaster fakultetet. Våre ansatte er sikret en givende praksisplass, og får anledning til å skaffe seg enda dypere erfaring med det å drive rettshjelp. I 2021 hadde vi 14 praksisstudenter hos oss.

5.6.2 Spesialfaget Rettshjelp I

Medarbeidere har anledning til å ta spesialfaget *Rettshjelp I* på 15 studiepoeng. Emnet er kun tilgjengelig for ansatte eller tidligere ansatte ved tiltaket. Erfaringen de får gjennom ansettelsestiden danner grunnlag for en stor del av innholdet i emnet. Faget betinger deltakelse på undervisning i regi av fakultetet. Undervisningen omfatter i hovedsak temaene rettspolitikk, etikk, praktisk prosess og alternativ konfliktløsning. Undervisningen går mer i dybden enn grunnopplæringen ved Jusshjelpa. Studentene avlegger hjemmeeksamen med etterfølgende muntlig prøve.

Ordningen gjør det enklere for studentene å arbeide for Jusshjelpa i Nord-Norge uten at arbeidet går på bekostning av studieprogresjonen. Studentene kan også arbeide ved tiltaket uten å ta spesialfaget.

5.7 Forskning

Jusshjelpa i Nord-Norge har i 2021 ikke prioritert eller gjennomført noen organiserte forskningsprosjekter.

På bakgrunn av våre rutiner kan vi imidlertid vise til et stort tallgrunnlag med statistiske opplysninger, som vi samler gjennom sakene vi behandler. Datamaterialet belyser behovet for rettshjelp. Det benytter vi til ulike formål gjennom året, blant annet som omtalt i avsnittene om rettsinformasjon og rettspolitikk.

1. Drift og økonomi

1.1 Driftsrute

Jusshjelpa i Nord-Norge hadde i 2021 en driftsrute på totalt 47 uker, fordelt på 20 uker i vårsemesteret, 8 uker sommerdrift og 19 uker i høstsemesteret.

Sommerdrifta ivaretas av fem av våre medarbeidere, som da er engasjert i 100 % stilling. Vi prioriterer å ha alle faggruppene representert, for å kunne gi best mulig bistand innen hele vårt kompetansefelt, også i perioden med redusert drift.

Kontoret er vanligvis stengt ei uke i påsken, to uker på sommeren og ei drøy uke rundt jul/nyttår. Stengingen er delvis av hensyn til ferieavvikling for medarbeiderne, med driftsruten begrenses også av at helårsdriften ikke kan finansieres per i dag. Vi er uansett svært nøye med å påse at ingen klienter skal lide noe rettslig eller økonomisk tap som følge av perioder med driftsstans.

1.2 Økonomi

1.2.1 Innledning

Jusshjelpa i Nord-Norge ligger som et kostnadssted under Det juridiske fakultet, og er dermed en del av UiT Norges arktiske universitet sitt regnskap. Vi setter opp eget budsjett, skaffer og disponerer egne midler og kostnadsfører våre utgifter selv. Økonomien vår inngår imidlertid i UiT sitt regnskapssystem. UiT sitt regnskap føres i samsvar med anbefalte Statlige Regnskapsstandarder (SRS) med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Det er Riksrevisjonen som reviderer UiT Norges arktiske universitet sitt regnskap.

Jusshjelpa i Nord-Norge har i prinsippet ingen faste inntekter, da rettshjelpen vi gir er gratis for brukerne. Vi er avhengige av å få bevilget midler etter søknader som vi på eget initiativ sender ut. Gjennom hele året arbeider administrasjonen ved Jusshjelpa i Nord-Norge med søknader om driftsmidler, noe som er helt nødvendig for å sikre drifta.

Siden oppstarten i 1988 har finansieringen av tiltaket tidvis vært svært utfordrende. Det har vært store variasjoner i hvor mye støtte vi har fått fra ulike bidragsyttere og samarbeidspartnere. Virksomheten har derfor tradisjonelt vært drevet marginalt. De senere årene har vi vært heldige å ha flere stabile økonomiske støttespillere. Disse bidrar imidlertid med betydelige beløp, og vi er sårbare hvis det skulle komme kutt fra ett år til et annet. Vi er opptatt av å omsette støtten i mest mulig rettshjelp per krone.

I det følgende vil vi presentere og til dels forklare regnskapet fra 2021. Revidert budsjett er presentert sammen med regnskapet, blant annet for å vise og forklare avvikene.

1.2.2 Regnskap 2021

Jusshjelpa i Nord-Norge	Regnskap 2021	Vedtatt revidert budsjett 2021	
INNTEKTER			
Justis- og beredskapsdepartementet / Staten sivilrettsforvaltning	-2 667 251	-2 607 251	1
Kommuner og fylker	-121 000	-180 000	2
Norges arktiske studentsamskipnad	-225 000	-225 000	3
Det juridiske fakultet	-200 000	-300 000	4
Bergesenstiftelsen	-125 000	-125 000	5
Andre tilfeldige inntekter	-195 324	-40 000	6
Klientkonto, saldo per tiden	9721		7
Inntekter totalt	-3 533 575	-3 477 251	
UTGIFTER			
Lønn: faste, engasjerte, vikarer, feriepenger, forsikring, avgifter m.m.	3 040 891	3 100 000	
Styrehonorar	19 755	35 000	
Tjenestereiser, oppsøkende virksomhet (utgifter, diett)	97 193	65 000	8
Tjenestereiser, annet (utgifter, diett)	17 970	15 000	
Kurs og seminarer	44 150	90 000	9
Personalkostnader (julebord, sommerfest, kaffe/te m.m.)	22 174	25 000	
Velferdstilskudd (gaver o.l.)	17 849	15 000	
Beverting ved interne møter (interne kurs, felleslunsj, prosjektpizza o.l.)	17 217	35 000	10
Gaver til eksterne	7 365	8 000	
Advisor, saksinntaksside, nettside (drift) i henhold til SLA med UiT	105 651	118 000	11
Kontorkostnader (porto, nettside m.m.)	12 243	17 000	
Forsikringskostnader	17 320	18 000	
Inventar	12 884	15 000	
IT- og AV utstyr	4 500	2 000	
Kontorrekvisita	4 129	6 000	
Bøker, tidsskrifter, litteratur	1 848	2 000	
Profileringsartikler	12 608	5 000	12a
Trykningsutgifter	7 115	4 000	12b
Kunngjøring, generell	7 942	8 000	
Kunngjøring, oppsøkende virksomhet	19 479	10 000	13
Avis-abonnement	17 438	17 000	
Oversettelsestjenester	5 032	6 000	
Utgifter totalt	3 512 753	3 616 000	
RESULTAT	-20 822	138 749	

Inngående balanse 2021

-879 080

Balanse ved utgangen av 2021

-890 178

1.2.3 Merknader til postene

Vi viser til nummer i høyre kolonne i tabellen over, og gir i det følgende knytte noen kommentarer til flere av postene i regnskapet.

INNTEKTER

1. Tilskuddet fra Statens sivilrettsforvaltning er helt avgjørende for at vi skal kunne drifte. Inntektene dekker langt på vei lønnsutgifter.
2. Støtten fra kommuner og fylkeskommuner i landsdelen går i all hovedsak til å dekke kostandene knyttet til vår oppsøkende virksomhet. Dette er kostnader som reise, opphold og annonsering. Vi forsøker å prioritere kommuner som gir oss driftsstøtte, men vil likevel være synlig i kommuner som ikke gir tilskudd.
3. Støtten vi får fra Studentparlamentet, av semesteravgiftsmidlene, har vært en stabil og vesentlig tildeling over mange år. Studenter er en viktig målgruppe for oss, og vi forsøker å gjøre det vi kan for å være tilgjengelig for studenter som trenger vår bistand.
4. Det juridiske fakultet ved UiT er en helt avgjørende støttespiller på mange måter, også via økonomisk støtte. Vi får også teknisk og administrativ support fra dem, og har faglig forankring der.
5. Bergesenstiftelsen støttet oss med kr 125 000 i 2021. Dette er et vesentlig beløp, som vi er svært takknemlig for.
6. Størsteparten av denne inntektsposten stammer fra gaven vi mottok fra Sparebank 1 Nord-Norge. Etter å ha opplevd flere kutt i støtte som vi normalt har kunnet belage oss på, kom Sparebank 1 Nord-Norge inn og støttet oss med kr 120 000 fra Samfunnsløftet. Ellers i denne posten inngår en gave på kr 50 000 fra Juristforbundet. Vi er svært takknemlig for begge disse gavene. Øvrige inntekter stammer fra Grasrotandelen, som vi kvalifiserer til gjennom oppføring i Frivillighetsregisteret.
7. Klientkontoen er naturlig nok ikke en konto vi budsjetterer med inntekter på. Den er likevel synlig i økonomien vår totalt sett. **Vi tar ikke betalt fra klientene for våre ytelser.** Grunnen til at vi har kontoen er at enkelte saker medfører faktiske kostnader for Jusshjelpa i Nord-Norge, f.eks. rettsgebyr eller reiseutgifter for å representere klienten i forliksrådet i en annen by. I slike tilfeller må klienten dekke dette selv. Saldoen ved årsskiftet, som fremstilt på inntektssiden, er negativ og består av innkomne innbetalinger fra klienter fratrasket rettsgebyr o.l. som er betalt forløpende av oss. Skulle saldoen på noe tidspunkt stå i pluss, er det ikke reelle inntekter vi kan disponere.

UTGIFTER

8. Her inngår alle reiseutgifter vi har i forbindelse med våre saksinntaksturer i vår oppsøkende virksomhet. Vi planlegger alltid turene slik at medarbeiderne reiser på billigst mulig måte, og ofte legges reisene til medarbeidernes hjemsteder for å få mindre utgifter til overnatting. I 2021 hadde vi et avvik på omtrent kr 32 000. Dette er fordi vi satt ned denne posten i budsjettet som følge av flere kutt i økonomisk støtte og på grunn av usikkerhet knyttet til Covid-19. Senere på året mottok vi gaver fra ulike støttegivere, og samfunnet åpnet mer opp, slik at vi kunne gjennomføre saksinntaksturene som normalt på høstsemesteret.
9. Her dekkes alle utgifter forbundet med kurs og seminarer, som transport, leie av lokaler, bevertning/kost/losji og kursavgifter. Mange kurs og seminarer kunne gjennomføres digitalt og ble derfor ikke påvirket i stor grad av Covid-19, men det er likevel ofte billigere, noe som forklarer avviket på denne posten.

10. Her inngår utgifter knyttet til bevertning på interne møter. Vi fikk gjennomført en god del møter i løpet av 2021, men noen måtte dessverre utgå grunnet Covid-19. Avviket skyldes at enkelte arrangementer ble avlyst, og at enkelte måtte avvikles digitalt.
11. IT-avdelingen ved UiT fakturerer oss en årlig sum for leveranse, drift og vedlikehold av datatjenester som er helt nødvendige for drifta. Vi har en prisgunstig avtale, og det er tjenester vi setter stor pris på.
12. a og b: Profileringsartikler og trykningsutgifter er begge poster som knytter seg til promotering av Jusshjelpa. Typisk går dette til design og trykking av gensere, plakater, brosjyrer og visittkort. I håp om å øke synligheten vår trappet vi opp promoteringsarbeidet vårt høsten 2021, og fikk derfor behov for påfyll av ulike artikler og plakater. Dette er forklaringen på avvikene fra budsjettet.
13. Kunngjøring av oppsøkende virksomhet knytter seg til annonsering av saksinntaksturene våre. Denne posten avviker derfor fra budsjett av samme grunn som nevnt i punkt 8.

1.2.4 Oppsummerende om regnskapet for 2021

Jusshjelpa i Nord-Norge endte på et overskudd på kr 20 822 i 2021. Det er ca. kr 160 000 mindre forbrukt enn budsjettet.

Avviket kan forklares kort med at vi etter revidering av budsjettet fikk økt støtten fra Justis og beredskapsdepartementet med kr 60 000, og at vi mottok kr 120 000 i gave fra Sparebank 1 Nord-Norge.

Ut over dette er det små avvik på utgiftssiden. På lønn og styrehonorar er avviket til sammen på ca. kr 75 000 og på kurs og seminarer på ca. kr 45 000. For styrehonorar kan det forklares med at vi gjennomførte store deler av møtene digitalt som følge av korona, og for lønn er det naturlig med små avvik på bakgrunn av at det er vanskelig å beregne helt nøyaktig på forhånd.

Tatt i betraktning at det ble et usikkert år økonomisk som følge av koronasituasjonen og at vi mottok mindre støtte enn vi hadde beregnet på forhånd, opplever vi at vi i det vesentlige har fått benyttet årets midler og tilskudd til formålet. I 2022 vil vi fortsatt etterstrebe et godt budsjett- og regnskapsarbeid og jobbe målrettet for å benytte midlene vi får til formålene de er søkt for.

1.3 Arbeidstimer ved Jusshjelpa i Nord-Norge i 2021

Arbeidstimene som nedlegges av medarbeiderne, er avgjørende for drifta av Jusshjelpa i Nord-Norge. Det gjelder spesielt den ulønnede innsatsen, som medarbeiderne yter idealistisk. Den ressursen måles ikke i penger, men hører like fullt hjemme i et avsnitt om drift og økonomi av den grunn at det er en verdi som årlig tilføres organisasjonen.

Måned	Antall timer jobbet	Antall timer lønnet	Gratis timer	Gratis %
Januar	1671	990	681,34	40,77 %
Februar	1940	1080	859,77	44,32 %
Mars	1782	1188	594,35	33,35 %
April	918	1078	159,65	14,81 %
Mai	1134	841	-292,6	-34,78 %
Juni	-	-	-	-
Juli	-	-	-	-
August	1235	834	400,95	32,47 %
September	2082	1197	885,24	42,51 %
Oktober	2092	1197	895,19	42,79 %
November	2054	1287	767,4	37,35 %
Desember	1128	842	285,7	25,33 %
Sum	15904	10667	5237	32,93 %

Tabellen viser timetall for medarbeidere i saksbehandler, prosjekt- og gruppelederstillinger i ordinære driftsperioder.

I april og mai er det en lavere andel gratisarbeid, grunnet en tid der medarbeiderne får mulighet til å avvikle eksamenspermisjoner, blant annet i form av avspasering.

Juni og juli er utenom de normale driftsperiodene. Da er sommerdrifta på agendaen, og fem medarbeidere jobber i 100 % stilling med lønn for 37,5 timer per uke. Timetallet på sommergruppa er derfor utelatt fra tabellen. Det er ikke lagt opp til ideell innsats i perioden, men lønna er likevel lav.

Oversikten over viser at medarbeiderne fortsatt bidrar med en høy grad av frivillig arbeid. Uten dette idealistiske bidraget, hadde kontoret vært nødt til å stenge drifta i lengre perioder. Det ville ha rammet tilbudet. For å kunne håndtere etterspørselen, er vi prisgitt et timetall på dette nivået. Vi er bevisste på å holde arbeidsmengden på et håndterlig nivå for medarbeiderne våre, som også er fulltidsstudenter.

Medarbeidernes engasjement og frivillige innsats er med på å supplere og indirekte finansiere det offentlige rettshjelpstilbudet. Det er vi selvsagt stolte av. Vi mener også at det gir bidragsyterne våre en desto større grunn til å støtte arbeidet vårt.

2. Medarbeidere og engasjerte ved Jusshjelpa i Nord-Norge i 2021

2.1 Administrasjonen

Eirin Wilhelmsen, daglig leder (t.o.m. februar)

Ingvild Schwenke Jensen, daglig leder (f.o.m. mars)

Ingvild Lundstrøm, kontormedarbeider

2.2 Faglig ansvarlige

I 2021 hadde vi til enhver tid tre faglig ansvarlige, én per gruppe. Alle universitetslektorer ved Det juridiske fakultet.

Gruppe 1: Crystal Ho-Yee Lam (til og med juli). Silje Elvenes (fra august).

Gruppe 2: Niklas Jonsson (til og med juli). Iver Anton Aune (fra august).

Gruppe 3: Elise Forså.

2.3 Eksterne styremedlemmer

Våren 2021: Haakon Rognsaa Arnesen (styremedlem fra Det juridiske fakultet ved UiT Norges arktiske universitet) og Stefan Amlie (eksternt styremedlem).

Høsten 2021: Lene Emilie Øye (styremedlem fra Det juridiske fakultet ved UiT Norges arktiske universitet) og Stefan Amlie (eksternt styremedlem)

2.4 Studentmedarbeidere

Hilde Killerud Ødegård

Adrian Ribsskog Bjørlykke

Isak Brean

Lotte Albrigtsen Nilsen

Islem Bay

Kristin Sandberg Valderaune

Hedda Karoliina Lorentzen

Ketil Målbakken

Sarah Arulanandam

Linn Birgitte Njuolla Eliassen

Rebekka Nordli Markhus

Daniel Jensen

Hannah Louise Bekkelund

Ragni Bakke Wessel

Andreas Winnem Lossius

Brit Bjordal

Vilde Engen

Sigrid Flo Bødal

Kristin Pernille Hoff

Amina Larsen

Anne Regine Simonstø

Alexandra Sæther

Helene Lorem

Erik Falch Larsen

Caroline Ariadne Isaksen

Anette Sandvær

Marie Moen

Constantin Rust

Marit Eggan

Julie Karlsen

Jusshjelpa i Nord-Norge
UiT Norges arktiske universitet
Postboks 6050
9037 Tromsø

Telefon: 776 44 559
www.jusshjelpa.no